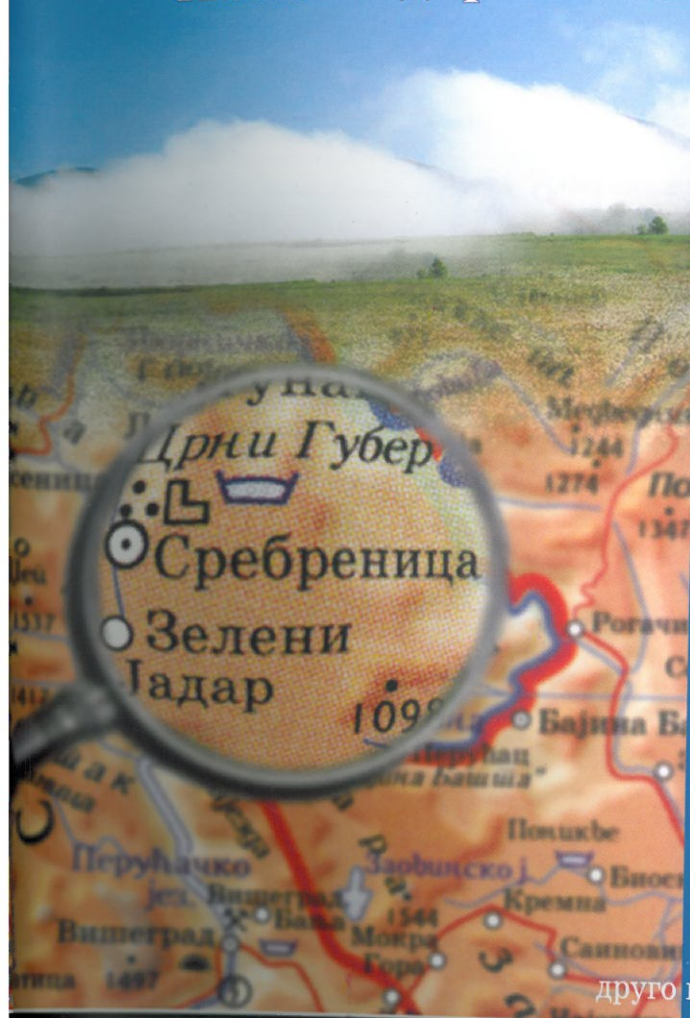

Александар Павић

Легенда

друго издање

ЗАБРАЊЕНА ИСТИНА О СРЕБРЕНИЦИ

ПРИРУЧНИК ЗАСНОВАН ИСКЉУЧИВО
НА СТРАНИМ ИЗВОРИМА

БИБЛИОТЕКА СПЕЦИЈАЛНА ИЗДАЊА
Књига бр. 29

Специјална Издања
знак библиотеке Димитрије Милић

Легенда

Александар Павић
ЗАБРАЊЕНА ИСТИНА О СРЕБРЕНИЦИ
ПРИРУЧНИК ЗАСНОВАН ИСКЉУЧИВО НА СТРАНИМ ИЗВОРИМА
друго издање

Издавач:
ЛЕГЕНДА, Немањина 82/6
Чачак

За издавача:
ДРАГАН БИСЕРЧИЋ

Уредник:
ЉИЉАНА ШПАЈАКОВИЋ

Рецензент:
СПАСОЈЕ РАДОВИЋ

Лектор и коректор:
РАДМИЛА ЛУЧИЋ

Ликовна обрада корица:
ДИМИТРИЈЕ МИЛИЋ

Компјутерска обрада:
НАДА МИЛОСАВЉЕВИЋ

Штампа:
ГРАФО-ПЛАСТ, Кнеза Михаила 27
Ужице

За штамарију:
АЛЕКСАНДАР ЈОЛИЋ

Тираж:
1000 примерака

ISBN 86-7784-074-5

Copyright ©2007. Александар Павић
Copyright ©2007. за Србију ЛЕГЕНДА к.д. Чачак

Сва права задржана. Није дозвољено да се део или целина ове књиџе снимли, емитују или репродукују на било који начин, укључујући, али не и ограничавајући се на фотокопирање, фотодографију, магнетни запис или било који други вид записа, без дозволе издавача.

АЛЕКСАНДАР ПАВИЋ

ЗАБРАЊЕНА ИСТИНА О СРЕБРЕНИЦИ

ПРИРУЧНИК ЗАСНОВАН ИСКЉУЧИВО НА
СТРАНИМ ИЗВОРИМА

ДРУГО ИЗДАЊЕ

E-mail: legenda@eunet.yu
www.legenda.co.yu

ЛЕГЕНДА

Чачак
2007.

УВОД

После свега изреченог на тему Сребренице, многимима је тешко да се снађу. Сврха овог приручника је да помогне у том сналажењу, пратећи у кратким цртама причу како се развијала, кроз стране извештаје, изјаве, анализе и коментаре – све до садашњег времена. При том су коришћени они страни извори који нису некритички прогутали „званичну верзију“ сребреничких догађања, која, као што ће се видети, не задовољава основне критеријуме трагања за истином. А једина истина која је досад утврђена – не базирајући се на пропагандне тврдње – је да је права истина још увек обавијена маглом, која се ипак, мало по мало развејава.

Овај приручник ће показати како и где је та магла ширена а где делимично дигнута, помажући у опипавању пута ка коначном поимању овог догађаја који, хтели не хтели, и дан-данас утиче на свакодневни живот у Србији и Црној Гори, БиХ, па и шире. А, с обзиром да се суђење за оно што Хашко тужилаштво сматра да се десило у Сребреници громгласно најављује за лето 2006. године, тим је потреба за сажетим и непристрасним подацима о том догађају још већа. Прича о Сребреници је, дакле, важна у једном широком смислу. Важна је прво за жртве и за њихове породице – и то на целом

подручју источне Босне, од 1992-1995. Важна је и за нестале и њихове породице – с кога год дела ратишта да су нестали. Важна је за оне који су невино оптужени. Важна је за Србе јер нас у овом времену директно политички погађа, јер се на основу „званичне верзије“ о њој креира не само садашња и будућа политика првенствено Запада према нама, већ и политички односи на унутрашњем плану у свим српским државама. Важна је и за остале с ових простора који су заинтересовани да се поставе према свом окружењу на реалним, искреним и истинитим основама.

Међутим, њена важност очигледно превазилази националне и регионалне границе, и она се претвара у суштинско цивилизацијско питање – иначе око ње не би била дигнута кампања глобалних размера. И зато се њоме не би толико интензивно бавили и толики независни западни посматрачи, аналитичари, интелектуалци и дипломате, чија запажања ће овде бити представљена.

Најважнија је пуна истина о Сребреници. Али је у исто време важно и сагледати нешто што би се могло назвати маглом која је дигнута око целе те приче, која, како ће се овде видети, заклања ту истину. А обе стране те медаље симптоми су једне суштинске промене парадигме у свету насталом после пада Берлинског зида, и наговештавају једно зло време, које је већ ту. Да би могли да се ухватимо у коштац са њиме, потребно га је што боље разумети и бацити што јачу светлост на њега.

Најгори део сребреничке приче лежи у чињеници да се на том подручју скоро непрекидно гинуло од 1992-1995. За то главну одговорност носе западни државници који су прво признали независност Босне и Херцеговине пре договора њених конститутивних народа, знајући да ће то неминовно довести

до рата и крвопролића, а затим минирали Лисабонски договор од фебруара 1992. последњу прилику да се народи БиХ ипак договоре и рат избегне. Наравно, Запад не би могао све то да оствари да није имао вољног локалног савезника, Алију Изетбеговића, који је, на питање: Да ли бисте жртвовали мир за независну Босну? недвосмислено, као из топа, одговорио – Да! А једном када рат почне, немогуће је у потпуности контролисати његов ток, немогуће предвидети шта ће тачно да буде – осим једне ствари: да ће пуно недужних страдати и да ће бити ратних страхота.

Међутим, чак и када се ствари отргну контроли, одговорни државници и војсковође, већ суочени с неминовношћу рата, гледају да га окончају што пре и да сведу жртве и разарања на минимум. Шта рећи, онда, о, као што ће се видети, намерном коришћену УН-ових „заштићених зона“, као што је то била Сребреница, као база за наоружану силу која је терорисала околна села и чинила зверства над цивилима? Шта рећи више од онога што је рекао оснивач Изетбеговићеве СДА странке у Сребреници, посланик у скупштини Федерације БиХ, кога су српске снаге заробиле по уласку у Сребреницу (а затим и пустиле!), Ибран Мустафић, који је у једном интервјуу датом док је још увек био у Сребреници, поручио онима који су наређивали нападе из заштићене зоне да поведу своје породице и сами дођу у Сребреницу *„да бих могао да им дам ђушку да организују напад из демилитаризоване зоне.“* (Завршетак његовог одговора гласи: *„Знао сам да су њакви срамни, срачунајти њошези водили мој народ у катасстрофу. Наредбе су дошле из Сарајева и Какња.“*)¹

Дакле, свесно изазивање одмазде у већ крвавом рату представља врхунац одговорности за жртве

које уследе, а ту одговорност носе Изетбеговић и сви који су у том његовом циничном подухвату, равним жртвовању цивила у улици Васе Мискина и на пијаци у Маркалама, саучествовали. А то, наравно, нису само локални актери.

Међутим, не треба се задовољавати ни тим разлозима за оно што се евентуално догодило – или није – у Сребреници у јулу 1995. године. Напротив, „подићи ће се лествица“ на највиши могући ниво и немилосрдно ће се избегавати посезање за било каквим евентуалним „оправдањима“ за оно што се евентуално десило. У ту сврху, биће чак коришћена једна већ виђена пропагандистичка метода примењена током ратова на тлу бивше Југославије 1990-их година – извлачење догађаја из њиховог контекста. Овога пута, међутим, циљ није искривљавање истине већ настојање да се максимално изоштри поглед на самом догађају.

Ова методологија се користи из три разлога:

- 1) као што је већ речено, ради постављања најстрожијих могућих стандарда испитивања, не улазећи у „разлоге“ за оно што се евентуално у Сребреници десило, ма колико се они чинили „оправданим“;
- 2) јер навођење неких „оправданих разлога“ – чак иако је реч о покољима које су муслиманске снаге правиле по околним српским селима током претходне три године, или непрестаним оружаним провокацијама из „заштићене зоне“, које су везивале српске снаге за тај део фронта – практично значи да прихватимо „званичну верзију“ и да нам је једина намера да „оправдамо“ управо оно што она тврди; и

3) јер људи с ових простора треба да се ослободе наметнуте навике да треба било ком спољашњем чиниоцу да се правдају за било шта што се на овим просторима дешавало или се дешава, на шта их упућује тренутни мит о некаквој „међународној заједници“ (тј. тренутно најмоћнијим западним државама) која се добронамерно и великодушно интересује за све шта се дешава било где у свету, док за своје поступке не одговара никоме. Где год да је било неправде на овим просторима, то њихови житељи треба међу собом да расправе и рашчисте, уз помоћ истине. А, као што ће се видети, уложено је доста напора да се та истина замагли и изобличи, што представља, на крају, не само неправду према онима који су невино оптужени, него и према мртвима, са чијим се судбинама и разлозима вечнo покоја тргује и манипулише и дан-данас, у име неких „виших“, наизглед „хуманих“ циљева.

НЕШТО О ИЗВОРИМА

Постоји знатан број храбрих, угледних не-Срба који су стали не у одбрану Срба као таквих, већ у одбрану истине у доба Глобалне Велике Лажи, као и у одбрану стварних жртава у Сребреници и њеној околини.

Један такав је Церед Израел (Jared Israel), који годинама води амерички сајт „Царево ново рухо“ (The Emperor's New Clothes – www.tenc.net) – посвећен разобличавању ратних лажи на просторима бивше Југославије, као и неких других лажи на неким другим местима, и који је међу првима почео са сакупљањем и писањем критичких чланака и студија о ономе што се стварно десило – или није десило – у Сребреници, као и с анализом бесмислице ратне пропаганде.

Друга је група окупљена око тзв. Сребреничке истраживачке групе (Srebrenica Research Group – видети њихов опсежни извештај о Сребреници, најављен на конференцији за штампу 12. јула 2005. у Њујорку, на <http://www.srebrenica-report.com/>), сачињене од професора универзитета, новинара, аналитичара и бивших дипломата и официра, већином са англо-саксонског говорног подручја, која је јула 2005. објавила делимичан извештај о томе шта се стварно дешавало у Сребреници – и то током целог рата, а не само у времену на које искључиво желе да нас усредсреде творци „званичне верзије“ .

Трећи су разни појединци које једноставно интересује истина, без обзира где се догодила и коме. Наводи у овој компилацији потичу од свих њих. Хвала им свима што постоје и што су толико упорни у трагању за истином.

На крају треба рећи и ово – не користе се страни извори зато што реч странаца сама по себи има већу тежину (мада за многе припаднике тзв. балканских елита она не само да има већу тежину већ је малтене и закон), већ 1) зато што и сама „званична верзија“ има своје исходиште у иностранству, тј. у одређеним западним круговима; 2) да би се свели на најмању могућу меру приговори о било каквој „пристрасности“ који би могли да одвуку пажњу од саме потраге за истином (а треба истакнути и то да, у глобалу, нисмо дужни полагати рачуне за „пристрасност“ онима који су и сами пристрасни); и 3) да би се показало онима који су најгласнији заговорници апсолутног прихватања свих „западних вредности“ а који су, уједно, и највећи заговорници прихватања свих „званичних верзија“ западног естаблишмента – и то не само ове о Сребреници – да, за разлику од новог једноумља којег би на овим просторима желели да успоставе, на стварном Западу, који је нешто другачији од онога којег нам они сервирају – упркос све чешћим нападима на њу – још увек није угашена култура критичког мишљења – чак и о стварима које директно не дотичу учеснике дебате, као што је случај с ратовима на овом простору, и као што је случај са самом Сребреницом.

ОПШТИ ПОГЛЕДИ НА СРЕБРЕНИЧКА ЗБИВАЊА

Званична верзија“ било каквог помена Сребренице, Градића у босанском Подрињу за који се сада зна готово у целом свету, отприлике гласи овако: зли српски агресори, запенушани у својој борби за „Велику Србију“, упали су у 11. јуна 1995. године у „незаштићену“ Сребреницу, једну од демилитаризованих „заштићених зона“ које је УН створио у БиХ и, одвојивши мушкарце од жена и деце, починили „геноцид“ над „око 7-8.000 муслиманских мушкараца“, што представља не само највећи злочин почињен у грађанском рату на тлу бивше Југославије током 1990-их, већ и „највећи злочин у Европи од Другог светског рата“, и затим учинили све да то злодело прикрију, а да је „добри“ Запад на крају био приморан да војно интервенише и донесе мир балканским дивљацима, од којих су најдивљији Срби, који су криви са апсолутно све што се десило на простору бивше Југославије од 1990. на овамо – а можда и од раније, због чега их треба држати под сталним притиском, контролом и надзором. То је „званична верзија“. Да видимо, међутим, шта кажу неки други гласови.

Едвард Херман, професор на једном од најбољих светских универзитета, америчком Универзитету Пенсилваније, и вођа Сребреничке истраживачке

групе, у закључку чланка „Политика сребреничког масакра“ овако види „званичну верзију“:

„Сребренички масакр’ представља највећи тријумф провајанге у балканским рајовима. Неке групе тврдне и ошворене лажи одиграле су своју улогу у балканским сукобима али, док су неке дале свој скроман допринос провајандном рејершоару ујркос шоме што су касније побијене (Рачак, Маркале, српско одбијање да се пошине сјоразум у Рамбујеу, 250.000 погинулих Босанаца, циљ стварања Велике Србије као моћорне снаге која је покрештала балканске рајове), сребренички масакр остаје недостижан у својој симболичкој моћи. То је симбол српског зла и муслиманског сјашуса жртве, као и праведности зајадног расшуррања Југославије и инштервенције на више нивоа, укључујући и бомбардовање и колонијалну окупацију Босне и Херцеговине и Косова.

Међушим, веза између овог тријумфа провајанге и истине и правде је нејосшојећа. Нејовезаност с истинном симболизована је чињеницом да је изворна процена од 8.000, укључујући и 5.000 „несшалих“ (по првим извештајима са шерена, као и Међународног црвеног крста) који су најуштили Сребреницу у правцу шеришорије под контролом босанских муслимана, задржана чак и пошто је убрзо ушврђено да их је неколико хиљада сшигло до одредишта, док је дошних неколико хиљада погинуло у борбама.“²

Стела Цатрас, амерички колумниста и супруга америчког пуковника и дипломате у пензији, у свом чланку „Сребреница’ – шифра за ушуткивање критичара америчке политике на Балкану“ за познати амерички либертаријански и антиратни сајт, www.antiwar.com, овако карактерише сврху кампање лажи о Сребреници:

„Сребреница једнако је холокауст. Сребреница једнако је геноцид. Сребреница једнако је етничко чишћење. И, пошто се сада дискредитују тврдње о масовним гробницама и геноциду на Косову, постоји ли бољи начин да се насласти с демонизацијом Срба него да се амерички народ подсећа на Сребреницу? Јер има још незавршеног посла у распарчавању Југославије, путем амбулације Црне Горе, Санџака и Војводине. Звер Новој светској пореџка неће бити задовољна док не наиђу жуљугац, а то захтева да амерички народ прихвати следећу интервенцију НАТО пакта на Балкану; међутим амерички народ мора поново да буде припремљен да прихвати додатне војне акције, као што је прихватио 78 дана бацања бомби на један недужан народ. Они морају да буду истренирани да поново закључе: 'Срби су то и заслужили!'“³

У детаљној анализи сребреничког феномена за британски Интернет сајт „Spraјк“ под насловом „Како је Сребреница постала 'поучна прича'?“, Тара Мекормак, постдипломац на Вестминстерском универзитету у Лондону, констатује:

„Од Косова 1999. до Конџа 2005. Сребреница се истиче као коначни доказ да је Запад морално обавезан да војно интервенише у конфликтним ситуацијама. Џек Строу (Jack Straw, британски министар спољних послова, прим. ур.) је бранио западну интервенцију у Македонији 2001. користећи Сребреницу као пример шта се дешава када се Запад укључува да интервенише. Либерални коментатор Дејвид Аронович (David Aaronovitch) је употребио исти аргумент да би оправдао своју подршку војној акцији у Ираку. Говорећи о убиству 60 конгоанских војника

од сџране војника УН, генерал УН Паџрик Камерџ (Patrick Cammaert) је износио аргументџе у корисџ снажне војне интервенциџе, због 'лекциџа из Сребренице, Сомалиџе и Руанде'.⁴⁴

Аустралиџски аналитичар Гали Хасан, у чланку „Сећајуџи се Сребренице, размишљајуџи о Фалуци“, објављеном за Интернет сајт канадског центра за истраживање глобализациџе „Глобал рисерч“, пореди западне лажи о Сребреници са стварним масакром који су америчке снаге током 2004. године починиле у Фалуци у Ираку и пише:

„Сребренички 'масакр' био је само проџаганна побџда у рату који САД-НАТО воде проџив Југославиџе.

После џога су САД-НАТО искорисџиле 'масакр' да интервенишу на сџрани вођа босанских муслимана у рату проџив срџских снага а све у функциџи соџсџвених имџеријалних интереса. Циљ је био разбијање Југославиџе и колонизациџа Босне и Косова. Веродостојне информациџе из америчких и западних извора џоказују да је бројка од наводно најмање '8.000 муслимана' џобијених од сџране срџских снага надувана како би САД-НАТО имале 'хуманитарни' изговор да демонизују Србе и обезбеде џодршку јавног мњења за војну интервенциџу у региону.⁴⁵

Да сада ближе погледамо управо те веродостојне информациџе из западних извора које помиње претходни аутор.

О САМОЈ ПРИРОДИ ТЗВ. ЗАШТИЋЕНИХ ЗОНА УН

Иако ћемо се, како је речено на почетку, усредсредити на оно шта се десило у Сребреници средином јула 1995. разумевање тих самих догађаја није могуће без сагледавања целокупне слике која је владала на терену у то време. Значи, ако се радило о „бруталном“ уласку у тзв. заштићену зону УН, мора се сагледати и шта је заправо та „заштићена зона“ стварно и била.

По најмеродавнијим сведочењима, „заштићене зоне“ УН, каква је била и Сребреница, биле су само још један вид ратног лукавства, све само не „безбедне“ – осим за оружане снаге босанских муслимана. Ево шта о њима кажу највиши званичници самих УН:

Генерални секретар УН, у свом извештају од 30. маја 1995. наводи:

„Последњих месеци, снаге (босанске) Владе су бићно повисиле ниво војних активности у већини заштићених зона и њиховој околини, а многе од њих, укључујући Сарајево, Тузлу и Бихаћ, укључене су у шире војне кампање Владе... Влада иакође држи знатан број војника у Сребреници (ишћо у овом случају представља кршење договора о демилитаризацији)...“⁶⁶

Јасуши Акаши, бивши шеф мисије УН у БиХ, у чланку за Вашингтон тајмс од 1. новембра 1995. сведочи:

„Чињеница је да су снаге босанске Владе користиле 'заштићене зоне' не само у Сребреници већ и у Сарајеву, Тузли, Бихаћу и Горажду за обуку, опоравак и поновно снабдевање својих војника.“⁴⁷

Погледајмо и део извештаја којег је **Холандски институт за ратну документацију** објавио у априлу 2002. а који је заснован на сведочењима припадника Холандског батаљона („Dutchbat“) који су се налазили у сребреничкој „заштићеној зони“ као припадници УНПРОФОР у време њеног пада у јулу 1995. (објављивање овог извештаја, осим што је открило и америчку улогу у снабдевању екстремних муслиманских снага у БиХ, довело је, између осталог, и до пада холандске Владе):

„Наводна демилитаризација енклаве била је практично мртво слово на папиру. Босанска војска (АБиХ) је водила свесну стратегију ограничених војних најада ради везивања релативно великог дела армије босанских Срба (ВРС), са циљем да се сиречи њено премештање у јуној снази у главну зону ратних дејстава око Сарајева. Ово се ипак радило из сребреничке енклаве. Снаге АБиХ нису се уздржавале од кршења свих правила у окршајима с ВРС. Изазивали би вајру од стране босанских Срба а затим се повлачили под заштити јединице Холандског батаљона, која би тиме ризиковала да буде ухваћена између две вајре.“⁴⁸

Ево и једног новинарског осврта на ову тему, извода из аналитичког чланка **Кристофера Џејмса**,

под насловом „Геноцид или пропаганда?“, из британског „Morning star“ од 11. јула 2005. године:

„Уисџину, веома мали гео Сребренице, онај средишњи, је био демилитаризован, што је муслиманским борцима давало одрешене руке да ојеришу из приградских и других оближњих зона, из којих су организовали убилачке нападе на околна српска села.

Снаге злогласног муслиманског команданта Насера Орића изазвале су масовно крвопролиће између 1992-95. из свој ујоришта у Сребреници, масакрирајући најмање 1.300 српских цивила и рањавајући њих неколико хиљада.“⁹

И, на крају, нешто много више од аналитичке констатације – оно што би се у суду назвало „корпус деликти“, из извештаја Вашингтон поста направљеног у самој Сребреници, од 16. фебруара 1994. – у време када је Сребреница наводно била „демилитаризована“, као „заштићена зона“ УН:

„Рајсни трофеји Насера Орића нису окачени о зид његовог удобног сјана. Они су на видео-касетама: сјаљене српске куће и безглави српски мушкарци, са њиховим најшешично згрченим шелима.

’Морали смо да ујошребимо хладно оружје ше ноћи,’ објашњава Орић док се сцене мршвих мушкараца искасаљених ножевима смењују на његовом Сони шелевизору... Излежавајући се на удобном каучу, обучен од главе до пете у маскирну униформу, са грбом Армије САД поносно пришивеним преко срца... команданти Орић је најжешћи момак у овом муслиманском граду шј. Сребреници, коју је Савети безбедности УН прогласио заштићеном ’безбедном зоном’.“¹⁰

Толико о „заштићеним зонама“ УН, које очигледно и јесу биле безбедне – али само за припаднике војске БиХ. Дакле, јединице Војске Републике Српске су у околини Сребренице у јулу 1995. биле суочене с једним добро наоружаним упориштем муслиманске Армије БиХ, с прекаљеним борцима који нису били разоружани од стране УН, иако је договор о тзв. заштићеним зонама управо то налагао.

УЛАЗАК У СРЕБРЕНИЦУ – НЕЛОГИЧНОСТИ СА ВОЈНОГ СТАНОВИШТА

Једна од многих нелогичности у „званичној верзији“ сребреничких догађаја лежи у чињеници да је муслиманска војска у Сребреници била не само добро наоружана већ и супериорна у односу на српске снаге у окружењу, тј. више него способна да се заштити – да је то желела. У свом чланку за потребе Сребреничке истраживачке групе, „Игра бројки“ из јула 2005. новинар Би-Би-Си-ја и члан групе Џонатан Рупер најпре анализира стање муслиманских снага:

„По свим сведочењима, било је најмање 5.000 наоружаних војника Армије БиХ у Сребреници – а вероватно и много више. По тврдњама снага УН које су се налазиле у самој заштићеној зони, Армија БиХ у Сребреници била је добро наоружана – штавише, припадници Холандског батаљона забележили су прилив најмодернијег наоружања и комуникационе опреме у Сребреницу током 1995. Такође, браниоци града били су укомплектовани у одлично утврђене положаје. У свешту свега овога, било је велико изненађење када су чини се врло малобројне снаге Војске босанских Срба заузеле градић гошово без отпора а затим наводно савладале и побиле неуоруживо надноћне снаге састављене од добро наоружаних људи током наредних дана.“¹¹

Да су се добро наоружане снаге босанских мусли-

мана ненадано повукле из Сребренице потврђује и део већ поменутог извештаја Холандског института за ратну документацију:

„Гледајући уназад, нема индиција да је повећана активност ВРС у источној Босни почетком јула 1995. била усмерена на било шта друго осим на неуштралисање сребреничке заштићене зоне и пресецање главног пута према Жеји. План кампање је сачињен 2. јула. Напад је започео 6. јула. Био је толико усљешан и наишао је на толико мало отпора да је увече 9. јула оглучено да се иде даље и види да ли је могуће заузећи целу енклаву.“¹²

(Овде такође треба обратити пажњу и на чињеницу да Холанђани признају да „нема индиција“ да је циљ целе операције био ишта друго до „сузбијање сребреничке заштићене зоне“, коју су већ и сами Холанђани окарактерисали као све само не „демилитаризовану“. Ово је важно из разлога што негира доказе о постојању било каквог срачунатог „геноцидног плана“ од стране босанских Срба.)

Осврћући се затим на бројчано стање српских снага, Рупер цитира извештај Мајкла Еванса, дугогодишњег, високо цењеног војног дописника лондонског Тајмса, у чланку за исти лист, од 14. јула 1995. године:

„Постоје извештаји да је до 1500 Срба учествовало у нападу на Сребреницу, али су обавештајни извори оценили да је главни напад извело око 200 људи, са пет шенкова. Била је то операција прилично ниског нивоа, али из неког неразумљивог разлога, војници Владе БиХ нису ујружили превелики отпор, рекао је један извор.“¹³

Пишући за један од најугледнијих светских

листова у области одбране и безбедности, британски „Џејнс дифенс“, војни аналитичар Тим Рипли преноси да су пре њеног пада холандске снаге:

„...виделе босанске снаге које су бежале из Сребренице како пролазе поред њихових посматрачких пунктџова наоружани најновијим прошивенковским наоружањем. Ови и други слични извештаји унели су сумње међу УН-овим официцирима и међународним новинарима.“¹⁴

Португалски официцир Карлос Мартинс Бранко био је један од главних УН-ових посматрача на терену у Сребреници током јула 1995. Касније је предавао на Институту Европског универзитета у Италији. Бранко је 4. марта 1998. пренео своје виђење сребреничких догађаја на једном Интернет сајту при Државном Универзитету Њујорка у Бафалу, што је убрзо преузето од стране других сајтова, попут Царевог новог одеа, тако да сада чини незаобилазно штиво за све Интернет истраживаче праве истине о Сребреници. Говорећи о привидним војним нелогичностима везаним за пад Сребренице, он пише:

„...муслиманске снаге нису чак ни покушале да искористе своју предност у тешкој артиљерији која је била под контролом снага Уједињених нација, иако су у то време имале све разлоге за то...

Негосипаћак војног одговора је у јасној супротивности с офанзивним ставом који је карактерисао снаге одбране у ранијим ојсадним ситуацијама, када би оне обично извеле жестоке нападе на српска села у околини енклаве, изазивајући велике жртве међу српским цивилима.

Међушим, у овој ситуацији, с обзиром на меди-

јску њажњу концентрисану на овај простор, војничка одбрана енклаве би разоткрила стварно стање у зонама безбедности и показала да те зоне никад нису ни биле стварно демилитаризоване, како се тврдило, већ су биле ушочишће за добро наоружане војне јединице. Војни отпор би довео у опасност слику 'жршве' која је иако њажљиво грађена, и за коју су муслимани сматрали да је неопходно да се одржи.¹⁵

На крају, најједноставнији одговор на „чудно“ понашање бројчано и оружаном супериорних снага босанских муслимана у Сребреници даје не западни, већ „инсајдерски“, муслимански извор – већ поменути Ибран Мустафић. Одговори које је он дао у интервјуу сарајевској „Слободној Босни“ од 14. јула 1996. говоре сами за себе:

„Ко су људи које отшужујете и људи којима не верујете?“

– Сценарио за издају Сребренице је свесно припремљен. Нажалост, у тај посао су умешани босанско Председништво и команда Армије...

Које су биле последице најда организованих из демилитаризоване зоне за живљење Сребренице?

– То је било свесно давање повода српским снагама да најдну демилитаризовану зону.

Ко у Сребреници је прихватио извршење ових наредби?

– Исте личности које су, у лето 1995. најустиле Сребреницу без ореботине... Добро је познато да је та екипа успела да се извуче и са собом поведе, осим стараца, децу и коње...¹⁶

Укратко речено, произилази да је део муслиманских снага извео класичну „намештаљку“, и то на рачун сопственог цивилног становништва. Ево шта каже Извештај Генералног секретара УН под насловом „Пад Сребренице“, од 15. новембра 1999. године:

„Неки преживели чланови сребреничке делегације изјавили су да је председник Изетибеговић иакође рекао да је сазнао да је НАТО интервенција у Босни и Херцеговини могућа, али да би могла да се деси једино када би Срби ујали у Сребреницу и убили бар 5.000 људи. Председник Изетибеговић је категорички демантизовао да је иако нешто рекао.“¹⁷

Поменути извештај се односи на интервју дат сарајевским „Данима“ 22. јуна 1998. од стране бившег шефа полиције у Сребреници, Хакије Мехољића, у којем он цитира Изетбеговићеве речи делегацији из Сребренице:

„Знаш, мени је Клинтон нудио у априлу '93. године (након пада Церске и Коњевић Поља, прим. а.) да четничке снаге уђу у Сребреницу, изврше покољ неких хиљада муслимана и тада ће бити војна интервенција.“¹⁸

А што се тиче вредности Изетбеговићевог демантија, који извештај Генералног секретара УН наводи, Мехољић каже:

„Наша делегација је била састављена од девет људи, један је међу нама био из Брашунца и нажалост једини он није жив, а сви остали из делегације су живи и то могу потврдити.“¹⁹

А што се тиче вредности било чега што је Изетбеговић изговорио током рата, о томе можда најбоље сведочи њему пријатељски настројен, а нама добро познати и нешто мање „пријатељски“ настројени **Бернар Кушнер**, коме се, како преноси у својој **недавно објављеној аутобиографији „Ратници мира“**, Изетбеговић на самрти исповедио:

„Није било никаквих лоџора смрти, колико год да су та места била ужасна... Мислио сам да ће моји наводи изазвати бомбардовање [у роти Срба].“²⁰

Значи, до зуба наоружане муслиманске снаге, које су током претходног времена употребљавале тзв. заштићену зону у Сребреници за базу из које су нападале околна српска села и чиниле свирепе покоље над цивилима, одједном решавају да се повуку пред релативно малобројним српским снагама, напуштајући уточиште које је лако могло да се брани, и које је УН узео под своје „покровитељство“. Како објаснити такву „великодушност“ – осим у светлу потребе да се од „пада“ Сребренице најзад направи повод за страну интервенцију, с унапред одређеним „минималним“ бројем „жртава“ неопходним да се ствар оправда – а успут и скрене пажња с истинског злочина етничког чишћења Републике Српске Крајине који је предстојао, а који је, међутим, спадао међу „званично одобрене“ војне акције.

ПРВА СВЕДОЧАНСТВА О ТОМЕ ШТА СЕ ДЕСИЛО

Пре него што видимо каква су прва западна сведочанства о ономе шта се десило у Сребреници након њеног пада пренели западни извори, да стекнемо и мали увид у то како је, за потребе успешне представе, део муслиманских снага из Сребренице поступио са сопственим народом, у традицији улице Васе Мискина и Маркала 1 и 2. Опет цитирамо **Ибрана Мустафића**, чије је сведочење крајње индикативно:

„— ...Када је колона која је покушавала да се извуче из Сребренице пресечена најола, екија привилегованих, коју сам раније поменуо и која је имала дозволу да напусти енклаву, једноставно је наставила даље, при том бацајући леишке иза себе...

Ко је бацао леишке и шта је на њима писало?

— Оставили су иза себе знакове на којима је писало да је шерен миниран да би што је више могуће збунили народ који их је прашио. Разговарао сам са пуно људи који су изашли из Сребренице без повреда и који нису припадали тој екији; када су ми испричали шта се упути дешавало, разбеснео сам се...“²¹

Мустафићеве наводе о пометњи међу народом који се повлачио из Сребренице, међусобним сукобима и лутању по минским пољима потврђују и два западна извора. Тако **Џонатан Рупер** преноси:

„И холандски мировни конџиџенџи (џзв. 'Dutchbat') у Сребреници, и обавешџајни официри бриџанских сџецијалних јединица 'САС', који су се налазили у џраду када је џао, били су сведоци озгорчених борби између самих муслимана у Сребреници краџко време џре него џџо су Срби ушли у џрад. Сведочансџва суџеришу да их је можда око 100 џоџинуло, и да су џихова џела осџављена џамо џде су џала. Такође џосџоје извешџаји да је знаџан број муслимана џоџинуо џрелазеџи минска џоља која је џихова сџрана џосџавила.“²²

У својој књизи „Крсташки поход будала: Југославија, НАТО и западне заблуде“, из 2002. године, новинар и аутор Дајана Џонстон описује хаос који је владао у Сребреници у то време:

„Неки су хџели да се џредају, али је веџина одлучила да се џробије кроз срџске линије и да џобеџне. По свим сведочењима, овај хаос се догаџно умножио џриликом дуџоџ џовлачења. Дешавали су се лудачки џризори, у којима су збуњени војници уџадали у срџске заседе, џонеки џуџ узвраџајуџи ваџру, џонекад џуцајуџи једни у друџе или чак извршавајуџи самоубисџва.“²³

Међутим, пре него што се прашина и слегла, бука о почињеном „масакру“ веђ је почела да заглушује све напоре да се утврди шта се стварно десило. На сређу, неки гласови се нису бавили пропагандом, веђ чињеницама.

Један од првих западних извештаја са терена стиже од холандског капетана Схутена, јединог официра УН у Братунцу у време наводног масакра, који је холандском листу „Хет парол“, 27. јула

1995. посведочио следеће, осврћући се на већ започету медијску кампању, којој, за разлику од њега, нису били потребни никакви „докази“:

„Сви пайпагајски понављају речи других, али нико не показује чврсте доказе. Примећујем да у Холандији људи желе да по сваку цену докажу да је геноцид почињен... Ако је било егзекуција, Срби су их онда проклећо добро сакрили. Зато ја ништа од тога не верујем. Дан после пада Сребренице, 13. јула, ситињао сам у Брашнуац и тамо оситао осам дана. Могао сам да идем куд год сам хтео. Имао сам сву помоћ на располагању; нигде ме нису заустављали...“²⁴

Рупер преноси да је и другима дат отворен приступ одмах после пада Сребренице:

„...неких 30 страних новинара је посећило област Сребренице убрзо после њеног пада. Ниједан није објавио било какву потврду оптужби о масовним убијањима, а један од њих, Жак Мерлино из француске телевизије Антена 2 (Jacques Merlino, Antenne 2), известио је да није пронашао ништа.“²⁵

УН су убрзо почеле да испитују и избегле из Сребренице, који су били смештени у околини Тузле, о евентуалним кршењима људских права. С тим у вези, Тим Бучер из лондонског Дејли телеграфа од 24. јула 1995. пише:

„Након пет дана интервјуисања, главни истражилац Уједињених нација по питању наводних кршења људских права за време пада Сребренице није нашао ниједно сведочење о злочинима из прве руке.“

Високи комесар УН за људска љрава, г. Хенри Виленд (Henry Wieland) изјавио је јуче: '... нисмо нашли никога ко је својим очима видео неки злочин.'

...Г. Виленд је сџишао у Тузлу, босански град у који су одведене дошво све избеглице из Сребренице, заједно с џимом испраживача ради скуљлања доказа о кршењу људских љрава... Он је рекао да је његов џим разговарао с великим бројем муслимана у главном избегличком кампу на џузланском аеро-грому и у дружим сабирним ценџирима али да ниједан непосредни сведок није нађен...²⁶

Наслов и извод из извештаја Пол Квин Џаца за амерички „Бостон глоуб“ од 27. јула 1995. ово потврђује:

„[Наслов] ’Наводи о злочинима још увек непотврђени; америчко војно извиђање открива мало тога’

Клинџонова администрација још увек није дошла до независних џошверга о злочинима у Сребреници, али не сумња да су се они ипак десили...²⁷

Дакле, непосредни сведоци се не могу наћи, иако су тада утисци били најсвежији, а трауме најочигледније. Међутим, оно што је, осим недостатка доказа занимљиво је последњи пасус из претходног извештаја – јер он показује да је, упркос томе, Клинтонова администрација „пресуду“ већ донела, „не сумњајући“ да су се злочини, ипак, десили! И ту уопште није било битно што се чак и у највишим нивоима Стејт департамента знало да доказа једноставно – нема. Наиме, Рупер наводи поверљиву електронску пошту која му је дата на увид:

„Један бивши званичник америчког СШејџи дејарџменџа коју је задржао блиске везе с бившим колегама на врло високим нивоима најисао је током 1997. да му је речено да Одсек за јужно-централну Европу Обавештајног бироа СШејџи дејарџменџа 'није видео ништа, понављам ништа, што би потврдило наводе из шпаније.' Он је догао да је особа која му је ово пренела имала пристоју најповерљивијим информацијама и да би 'морала да зна' (нагласци у ориџиналу – прим. прев.) за постојање било какве врсте те информације.“²⁸

Размишљајући логично, „недостатак сумње“ од стране Клинтонове администрације да се „злочин ипак десио“ пре налажења било каквог доказа о њему може да значи само једно: да се за „злочин“ знало унапред. Дакле, или је Клинтонова администрација била у дослуху с организаторима „злочина“ па је знала да се он десио пре свих других, или је унапред знала „сценарио“ по којем ће теза „почињеног злочина“ бити разрађена. Трећег нема. Потврду оваквом размишљању дао је већ поменути Хакија Мехолић у једној изјави за штампу поводом доласка сада већ бившег председника Клинтона на отварање споменика сребреничким жртвама у лето 2003. изјавивши да се „злочинац увек враћа на место злочина“.

Враћајући се току дешавања из тог доба, паралелно с „пресудом“ изреченом од стране Клинтонове администрације дигнута је већ крајем јула 1995. и оптужница Хашког трибунала против Радована Караџића и Ратка Младића – да поновимо: без икаквих доказа. Супротно свим правилима правног поступка и правде уопште, „лов за доказима“ ће уследити тек накнадно. Али, постигнуто је оно што се хтело. По речима Ричарда Холбрука, једног од

архитеката Клинтонове балканске политике, у изјави за Би-Би-Си:

„Схватио сам да је Трибунал за ратне злочине врло грађоцено оруђе. Упошребили смо га да би искључили два најтраженија ратна злочинца у Европи из Дејтонског процеса и упошребили смо га да ојравдамо све што је уследило.“²⁹

Хвала Холбруку на отворености, која му, мора се признати, никада није мањкала. Дејтонски преговори су већ били спремни за јесен, а „два најтраженија ратна злочинца“ (значи, нема више говора о томе да су они само осумњичени, него су већ и проглашени кривим) већ су имала „пресуду“ изречену против себе – и то пре налажења доказа, а о суђењу да и не говоримо. Ко погоднији од Холбрука да покаже да је Хашки трибунал ту само да би „озаконио“ оно што је већ политички одлучено?

На крају, скоро као фусноту, поменимо и то да је почетком 2005. године, имајући, дакле читаву деценију на располагању да нађе бар неког сведока, др Дик Схунурд из холандског Института за ратну документацију морао да изјави:

„Било је немогуће током наших испитивања у Босни да нађемо било кога ко је био сведок масовних убистава или ко би говорио о судбини несталих мушкараца.“³⁰

Што, међутим, није у међувремену спречило медије и Хашки трибунал да „раде свој посао“.

Ко има очи да види, видеће. Неко ће видети истину. А неки ће видети чак и „нестале“ – и то као „жртве“. Све зависи од мотива.

ТРАГОМ ПРАВЕ СУДБИНЕ „НЕСТАЛИХ“ ИЗ СРЕБРЕНИЦЕ

Овде вреди изнова подвући чињеницу да не постоје материјални докази за тврдњу о „7-8.000“ убијених муслимана, већ да је та произвољно утврђена (или, по Алији Изетбеговићу, наручена од стране Клинтона) цифра добрим делом произишла из нагађања (стварних или измишљених) о „несталима“ из Сребренице. Тара Мекормак каже:

„...цифра од 8.000 није доказана, већ је процена направљена на основу разних сјискова несталих. Досад је Хашки трибунал идентификовао 2.032 шела од 5.000 која су искојана. И, док нека шела носе ознаке жршава убијива, ране на многим шелима указују на смрт у ратним дејствима. Штавише, с обзиром да је цела област била појришће жестоких борби од 1992. године, за очекивати је да је било мноштво жршава на обе стране и да су многи сахрањени тамо где су и били.“³¹

А треба поновити и то да је било и међумуслиманских борби пре и приликом повлачења из Сребренице, у којима, по западним сведочењима, није било мање од стотину мртвих. Међутим, није се досад чуло да је утврђено да је иједна од „идентификованих“ жртава на тај начин страдала. „Зна се“ ко их је убио – као што се зна и ко су „ратни злочинци“, чак и пре суђења, а камоли пресуде.

У сваком случају, што је већа мистификација појма „несталих“ – од њиховог стварног броја до њихове праве судбине – то су веће могућности манипулације. Стога не чуде оштре речи **Мустафића**, које је у већ поменутом интервјуу директно упутио сопственом руководству у Сарајеву:

„Чини ми се да се плашите живих становника Сребренице.“³²

Зато је битно расветлити, колико је то могуће, стварну судбину тих „несталих“ из Сребренице – или бар разобличити игре које су се око њих водиле – и воде.

Извештај Међународног комитета црвеног крста, документ бр. 37, од 13. септембра 1995. један од оних на које се професор Херман позива, недвосмислено указује где је завршило 5.000 „несталих“, потврђујући, између осталог, и Мустафићеве наводе о „екипи изабраних“ која је раније напустила град:

„Око 5.000 муслиманских војника из Сребренице најусишло је енклаву пре њеног пада. Муслиманска Влада је признала да су ти војници прекомандовани у групе јединице њихових оружаних снага. Чињеница да о томе нису обавештене њихове породице правдана је обавезама војне шајне.“³³

Исто је још раније наговестио извештај лондонског Тајмса од 2. августа 1995. године:

„Верује се да је на хиљаде 'несталих' босанско-муслиманских војника из Сребренице, који су били у центру пажње извештаја о могућим масовним погубљењима од стране Срба, сада безбедно у подручју североисточно од Тузле.“³⁴

А извештај **Криса Хејса** из Њујорк тајмса, написан само недељу дана након заузимања Сребренице, 18. јула 1995. говори о још неким „несталим“, овога пута онима који су напустили град тек после његовог пада:

„Неких 3.000 до 4.000 босанских муслимана које су званичници УН смањали несталим после пада Сребренице, нашли су пут кроз непријатељске линије до територије под контролом босанске Владе. Ова група, која укључује и рањене избеглице, искрала се под ватром преко српских линија и прешла пут од око 30 миља [око 50 км – прим. ур.] до безбедне територије.“³⁵

Ево и шта је **Мустафић** чуо из својих извора о евентуалним несталим – годину дана после пада Сребренице:

„...Сазнао сам преко неких људи блиских хрватској тајној служби који ојет имају везе са српском тајном службом да је неких 5.600 људи из Сребренице још увек живо и да их држе на различитим локацијама. Скоро ми је госпођа Мерхуниса Комарица рекла да је примила неке податке од Хелсиншког комитета за људска права који говоре о бројци од 4.500 људи...“³⁶

Ипак, да поновимо, знатан број људи је страдао у борбама, што се, наравно, не потенцира у „званичној верзији“. Можда, као што је већ наговештено, зато што би то покварило идеалну слику „беспомоћних“ сребреничких жртава. А можда, опет, и да би се избегло једно од кључних питања: одакле толики наоружани војници у једној „демилитаризованој зони“?

Карлос Мартинс Бранко пише:

„Мало је сумње да је најмање 2.000 босанских муслимана погинуло у борбама против боље обучене и боље вођене Војске Републике Српске/Војске босанских Срба. Ипак, остаје питање, КАДА је већина тих жртва погинула? По анализи која следи, то је било пре коначног пада Сребренице: муслимани су пружили врло мали отпор у лето 1995.“³⁷

Рупер наводи извештај Комисије Републике Српске који се подудара са Бранковом цифром:

„Извештај издат од стране Републике Српске у септембру 2002. даје укупну процену од око 2.000 припадника Војске босанских муслимана (АВХ) погинулих у борбама, заједно с око 500 погинулих припадника Војске Републике Српске. И, мада је гео погинулих припадао Тузланској бригади АВХ која је прешла у помоћ, највећи број погинулих из наоружане колоне која је наишла Сребреницу.“³⁸

И резимира укупну слику:

„Можда најфранцизирана цифра од 7-8.000 жртва је да је она све време синоним за број оних који су стрељани. Међутим, ово никако није могуће: бројни садашњи извештаји УН и других независних посматрача говоре о жестоком борбама с великим бројем жртва на обе стране. Такође је познато да су други побили у муслиманску територију у околини Тузле и Жече, да су се неки повукли према западу и северу, а да су неки побили у Србију. Дакле, може се са сигурношћу рећи да ни приближан број несталих није могао бити стрељан... Највећи основни проблем је у самој аритметици.“³⁹

Дакле, уместо да ове информације – о хиљадама „несталих“ муслиманских војника тајно прекомандованих на друга ратишта, о неколико хиљада цивила који су се, после повлачења кроз српске линије, „створили“ у околини Тузле, о погинулим у борбама – послуже „забринутим“ за судбину „несталих“ у циљу расветљавања целе приче, цифра од „7-8.000 несталих“ је за потребе „званичне верзије“ забетонирана – и преточена у оптужујућу бројку која је требало да буде погонско гориво за унапред донесену пресуду о „геноциду“.

Међутим, та манипулација је, као што ћемо видети, за оштре и објективне западне посматраче поприлично провидна.

ИГРЕ СА БРОЈЕВИМА ЖРТАВА

Увод у сребреничку „игру бројки“ препуштамо Руперу:

„...до прве недеље у августу 1995. 35.632 људи је регистровано од стране Свешке здравствене организације и босанске Владе као расељена лица из сребреничке заштићене зоне – другим речима, као преживели из Сребренице. Црвени крст је иакође видео и забележио да се „неколико хиљада“ наоружаних муслиманских мушкараца из Сребренице безбедно повукло иза муслиманских линија... да би затим били прекомандовани на групу рашишћа 'без обавештавања њихових породица'. А, као што је горе наведено, око 700 војника из Сребренице је сишло до Жеје, да би пошом безбедно изашли из тог града после његовог пада у српске руке последње недеље јула 1995. Дакле, укључујући је било најмање 38-39.000 преживелих из Сребренице – што је цифра која се прецизно подудара са проценама о броју људи у Сребреници од стране главних хуманитарних организација из времена пре њеног пада.“⁴⁰

И затим констатује:

„Да је 7.300 људи из Сребренице збиља масакрирано, популација унутар заштићене зоне пре пада у српске руке морала је да броји знатно преко 46.000 – што је цифра која далеко превазилази било коју веродостојну процену направљену у то време.“⁴¹

Још битније, **Рупер** је нашао потврду за своје тврдње о цифрама у самом Хашком трибуналу, хватајући једног од судија у самопобијању – и вероватно нехотичном откривању праве истине скривене у „игри бројки“:

„Од огромне је важности чињеница да је један од судија у случају **Крстић**, судија **Пашиша Валд**, проценила популацију Сребренице пре њеног пада на 37.000, у свом чланку о случају **Крстић** за **Џорџтаунски журнал за правну етику...** у издању за пролеће, 2003. под насловом: 'Генерал **Крстић**: студија о рајном злочину.'

'Пре најуда, Сребреница је била село од неких 37.000 становника.'

Судија Валд је очигледно била крајње несвесна чињенице да је цифра коју је сама изнела учинила немогућим злочине за које је **Крстићу** изречена пресуда.⁴²

Јосиф Бодански из Међународног удружења за стратешке студије у Вашингтону, међународно познати стручњак и саветник америчког Сената за тероризам, назива цифру од 7.000 убијених у Сребреници „дезинформацијом“ и примећује:

„Сви независни форензички докази указују на број од неколико стотина муслиманских жртва, и то вероватно у нижим стотинама. Нејресно инсистирање на високом броју муслиманских жртва иакође служи прикривању претходних убиства српских цивила у шом граду од стране муслимана.“⁴³

Филип Корвин, који је у доба сребреничких догађања био највиши званичник УН у БиХ и човек на кога је, по сопственим речима, управо 11. јула 1995.

„босански снајпериста покушао да изврши атентат“, у свом чланку за Сребреничку истраживачку групу од јула 2005. даје процену сличну оној коју даје Бодански:

„...чињенице изнеће у овом извештају прег-сћаваљају врло јасан аргументи да је цифра од 7.000 убијених, с којом се често барања у међународној заједници, једно неодрживо преишеривање. Права цифра је вероватно ближа броју од 700.“⁴⁴

При том се **Корвин** јасно одређује према злочинима те врсте уопште:

„Сигурно је да су у Сребреници, као и у свим ратним подручјима, убијани цивили, и да починиоци заслужују осуду и суђење. И, без обзира да ли се радило о троје, 30 или 300 невиних цивила који су убијени, то је сипрашан злочин, и тоу нема никаквог двоумљења.“⁴⁵

И баш зато је потребно знати не само колико је невиних или разоружаних погубљено, већ и ко је то починио. Међутим, управо цинична „игра бројки“ за потребе „званичне верзије“ спречава да се до тих сазнања и дође. А прикривање околности злочина јесте – саучесништво у самом злочину. Нажалост, саучесницима ове врсте још увек нема ко да суди. Али се бар размере њиховог саучесништва могу разоткрити.

Инструктиван је још један пример манипулације бројкама, овог пута на највишем међународном политичком нивоу. Наиме, **Рупер** пише о чињеници да је, под окриљем ОЕБС-а, око 3.000 имена са списка „сребреничких жртви“ којег је прикупио Црвени крст пријављено за гласање на изборима у Босни 1996. године:

„Указао сам ОЕБС-у да се или десила масовна изборна превара или да је скоро половина људи на сјиску несјалих Међународног црвеног крста још увек жива. ОЕБС ми је на крају одговорио да су бирачки сјискови закључани у маџацинима и да нису у могућности да сјвар исјраже“.⁴⁶

Рупер затим цитира и електронску поруку једног америчког званичника ОЕБС упућену колегама, датирану 23. јула 1997. а поводом сличног упита упућеног од стране још једног новинара Би-Би-Си-ја:

„Новинар Би-Би-Си-ја који се бави ишћањем несјалих у БиХ је посјавио занимљиво ишћање. Он проверава шврдњу ж. Калинића, председника Народне скупшћине РС, да је неких 3.000 људи који се налазе на сјиску несјалих из Сребренице сачињеним од сјране Међународног црвеног крста жласало на прошлогодишњим изборима.

Не сећам се било каквог покушаја од сјране ОЕБС-а да ујореди базу података режисјированих избежлица с комјјутеризованим сјиском Међународног црвеног крста...

Да ли би било могуће ујоредити сјисак МЦК са бирачким сјисковима из 1996.? Ово би пошнцијално сјојило дуго расјављене људе и, у једном пошезу, пошнцијално више дојринело смањењу МЦК-овог сјиска ишће неђо било који друђи досадашњи покушај. Ми би ово шребало да урадимо ако је икако могуће...

Дејвид Фоли, Гласнођворник и виши савешник за јавну полишћу⁴⁷

Очигледно је да је и у ОЕБС-у је било људи са савешћу – која, нажалост, изгледа ипак није била довољно дубоко продрмана:

„После неколико месеци без одговора, новинар Би-Би-Си-ја је више пошћа покушао да сјуши у везу са Фолијем. На крају је усјео са њим да разђвара.

Фоли је објаснио да су подаци о гласању из 1996. закључани у складишћима широм Босне и да ОЕБС није имао средстава да до њих дође и упореди имена која су се појавила и на сјиску гласача и на сјиску несталих МЦК.⁴⁸

Када се зна за какве је све ствари ОЕБС досад издвајао новац, а да се овде ради о улажењу у траг хиљадама несталих, за које влада толика „забринутост“ Запада, може се претпоставити шта је по среди, и да је права судбина несталих из Сребренице „последња рупа“ на ОЕБС-овој свирали.

На крају, у познатом чланку из марта 1998. „Сребреница: и након три године, потрага још увек траје“, амерички новинар Џорџ Памфри открива степен „забринутости“ и саме Владе у Сарајеву у вези с овим питањем:

„Један званичник Црвеног крста рекао је немачком новинару који га је интервјуисао да муслимани који су сјигли на безбедно шле 'не могу бити скинути са сјиска несталих... зашто што нисмо добили њихова имена [од власћи у Сарајеву – прим. ур.]“⁴⁹

Дакле, сврха „игре бројки“ је више него јасна: број „несталих“ се нипошто не сме спустити испод унапред одређене цифре – довољно велике да шокира, пружи изговор за војну интервенцију, оправда дизања оптужница за „геноцид“, и скрене пажњу с доказивих злодела, као што је, на пример, „чишћење“ Српске Крајине од српског становништва. У том циљу још једна игра ће се показати више него делотворном, нека врста високо софистициране игре „скривалица“.

„САТЕЛИТСКИ СНИМЦИ“

У једном од закључака Сребреничке истраживачке групе говори се о још једном делу политичко-медијске кампање у циљу представљања сребреничких дешавања онако како се нису десила – о махању наводним „сателитским снимцима“ који су ухватили „злотворе“ на делу:

„10. августа 1995. Медлин Олбрајт је показала неке сателитске фотографије на затвореној седници Савета безбедности, у прилози денунцирања босанских Срба, укључујући и једну фотографију која показује људе – наводно босанске муслимане близу Сребренице – окућене на стадиону, као и снимак наводно направљен мало после тога, који показује оближњу пољану с 'узнемираним' земљиштем. Ове фотографије никад нису јавно објављене, али чак и да су веродостојне, оне нису никакав доказ ни за ширења ни за закопавања шела“.⁵⁰

Професор Филип Хемонд са Лондон саут бенк универзитета (London South Bank University), који је у јулу 2005. за потребе Сребреничке истраживачке групе написао кратку студију под насловом „Британска штампа о Сребреници“, говори о једној страни махања „сателитским снимцима“, које је, осим што је требало да допринесе општој пропаганд-

ној буци око Сребренице, имало још један, кратко-рочнији и врло практичан циљ. Хемонд цитира британског новинара Дона Свинија, који у чланку за Гардијан Манчестер од 20. августа 1995. пише да су сателитски снимци били темпирани тако да неутралишу

„'добру пројекцију' у корист Срба, слике 'најбоље крајинских Срба које је исперала хрватска војска: једна људска лавина која се повлачила из домова у којима је генерацијама живела; сјаљене куће; Срби каменовани док хрватска полиција неомично посматра.'⁴⁵¹

Ипак, пошто су обавиле оба посла, фамозне сателитске фотографије склоњене су ван домета јавности, што потврђује извештај Њујорк тајмса од 11. августа 1995. године:

„Америчка Влада... одбила је да дозволи новинарима да виде сателитске фотографије... за које се тврдило да показују људе на фудбалском терену. Амерички званичници су рекли да су сателитски снимци 'широко поверљиви', мада их је Џејн Олбрајт показала осималним 14 чланова Савета безбедности.'⁴⁵²

Затим су прошли месеци, а фотографије је још увек било немогуће видети. Вашингтон пост је, у вези са скривањем онога што је требало да представља један од 'крупних доказа', известио о писму Главног тужиоца Хашког трибунала, Ричарда Голдстона (Richard Goldstone), упућеног америчкој амбасади у Хагу новембра 1995. године:

„Судија Голдстон је окарактерисао 'квалитет и правременост' обавештајних података које су му доставиле Сједињене Државе 'разочаравајућим'. Он

се жалио на то да му нису предали сателитски снимци који би помогли трибуналу под националном Уједињених нација да идентификује масовне гробнице које су се појавиле после пада Сребренице у јулу.⁴³

А после више од пола године игре „скривалица“ с наводним сателитским снимцима, у свом издању за март 1996. извештај британског часописа „ЛМ“ (који је разоткрио и превару везану за наводни снимак једног муслиманског ратног заробљеника иза бодљикаве жице од стране британског Ај-Ти-Ен-а) преноси колико су те исте снимке новинари на терену још схватили озбиљно:

„Многе стране међународне ТВ екипе нису се чак ни потрудиле да претраже локацију приказану на сателитској фотографији ЦИА, пошто је владала оштра сагласност у медијским круговима да то није била масовна гробница.“⁴⁴

А Рупер нас недвосмислено обавештава:

„Поверда да електронско надгледање није открило ништа стигла је у априлу 1996. када је АП цитирао речи америчког потпуковника Џона Батиста (Lt. Col John Batiste) да су сателитски снимци масовних гробница показали да 'их нико није дирао'.“⁴⁵

Са своје стране, Џорџ Памфри поставља следећа питања, откривајући нам, при том, да ни Савету безбедности нису показани оригинални снимци:

„Где је оригинална фотографија коју су снимили извиђачки авиони? Зашто Савету безбедности

нису приказане оригиналне фотографије? Фотографија која је објављена носи ознаку 'Могуће масовне гробнице', која је, међуштим, придогаша накнадно, што значи да су подаци о времену и месту које је снимљено, а које извиђачка камера аутоматски уноси, избрисани с фотографије, док су сирелице и друга тумачења која шта је то што треба заправо да се види накнадно унесени на саму фотографију. Сама по себи, фотографија би могла бити протумачена као нешто што нема никакве везе с ратом на Балкану. Како ико може да зна да је фотографија снимљена близу Сребренице, у време које се наводи – а не у неко друго време, у неком другом делу света?⁴⁵⁶

А затим нам открива још један податак, цитирајући берлински Тагесцајтунг од 17. децембра 1997. године:

„...у њујоршкој централни УН, сви документи везани за Сребреницу означени су као 'тајни' за период од следећих 30-50 година, и чак нису доступни ни Трибуналу. Ова одлука донета је на захтев сталних чланица Савета безбедности, САД, Француске и Велике Британије.“⁴⁵⁷

Другим речима, крајње сумњиви „сателитски снимци“ моћи ће некажњено да се користе као „аргумент“ за постојање „масовних гробница“ у околини Сребренице следећих 30-50 година, без могућности провере, пошто је приступ њима онемогућен. Слично као и с „несталима“ ово се само може окарактерисати као једна цинична „игра без граница“, коју може зауставити једино одбацавање наводних сателитских снимака као „доказа“ вредног помена. Јер, на крају крајева, у англосаксонском

праву, терет доказивања је на страни која оптужује, а само Инквизиције захтевају од оптужених да докажу своју невиност.

Враћајући се тужиоцу Голдстону, који је већ изгубио стрпљење због одбијања америчке Владе да му уступи оригиналне сателитске снимке, Памфри га цитира из извештаја немачког огранка Франс прес-а, од 19. јануара 1996. како прети да ће

„...ексхумација гробница постојати неопходна ради утврђивања идентитета лешева и времена и узрока смрти, и ради прибављања неопходних доказа.“⁵⁸

И, затим, логично примећује:

„Оно што је овде Голдстон формулисао као претњу требало је у ствари да предсавља – да је овај трибунал један нормалан суд – први логични корак који је требало да усанови да ли је злочин почињен, што је предуслов за дизање оптужнице.“⁵⁹

Дакле, у орвеловском свету који треба да се уведе преко Хашког трибунала, било која њива са „узнемиреним земљиштем“, коју је снимио „сателит“ чије „фотографије“ не можете да видите, може да послужи као основа за дизање „оптужнице“ и притвор. „Докази“ могу да се траже накнадно, у неограниченом временском периоду, и то тако, као што ће се касније видети, да чак и сама „потрага“ буде под контролом управо оних који вас оптужују.

У франкфуртској „Нови“ за март-април 1996. у чланку под насловом „Недостајући докази“, британски новинар Линда Рајан резимира практични учинак мистериозних сателитских снимака:

„Док су се медији забављали сателитским снимцима, судбина Срба из Крајине била је заборављена. Пошрага за масовним гробницама је интензивирана прошле јесени. Новинари из читавог света су дошли у Босну да трагају за шелима. Екипе из Си-Ен-Ен, Ци-Би-Ес, Би-Би-Си, Франс 2, италијанског ТГ1, Холандске шелевизије и других места стигле су током августа 1996. Али су врло мало тога нашле. Неке екипе се нису чак ни потрудиле да пронађу фудбалски шерен из сателитског снимка, зашто што су новинари већ дошли до закључка да тамо ионако није било никакве масовне гробнице. Међутим, о томе нису послали извештаје. Штавише, поменути фотодоказ се употребљава као наводни доказ о постојању масовне гробнице у многим чланцима и дан данас.“⁶⁰

Значи, упркос томе што „сателитски снимци“ нису потврђени налазима новинара на терену, извештавање главних западних медија на ту тему није се ни мало променило. По речима критички оријентисаних кругова на Западу: уколико се чињенице не слажу са званичном верзијом – утолико горе по чињенице. А, по речима Рупера, који се осврнуо на само један од наводних сателитских снимака:

„Чињенице у вези овога су невероватне. Госпођа Олбрајт, као амерички амбасадор при УН, обавестила је свет да локације око Нове Касабе које је она показивала на сателитским снимцима с којима је махала у УН можда садрже око 2.700 шела. На крају је само 33 шела откривено у Новој Касаби, на четири различите локације, без детаљних информација о околностима њихове смрти (ш. да ли су погубљени или не).“⁶¹

Толико, дакле, о „сателитским снимцима“ као „доказима за масакр“.

О „СВЕДОЦИМА“

После свега – и сведочанстава страних посматрача и новинара на терену, и интервјуа с избеглима из Сребренице, и сателитских снимака који заправо ништа не откривају али ипак нису доступни јавности, некакви сведоци су ипак били неопходни – и медијима и Трибуналу. Првима ради могућности наставка извештавања у истом тону, другом ради одржавања атмосфере јавног линча неопходне за подупирање врло танких основа за дизање оптужница. Али какви сведоци?

Да чујемо Рупера:

„Докази сведока су истио шако минорни... Главни докази у прилоџ стирељања на лицу месџа долазе од шачице људи који шврде да су преживели масовна поџубљења шако шџо су се прешварали да су мршви. И шџо је ша нишшавна основа за ѓрубе процене о 3.000 плус 5.000 поџубљења.“⁶²

И још:

„Анализа званичних извешџаја и медијскоџ извешџавања ошкрива да је истџих неколико људи, сви шврдећи да су преживели масакре шако шџо су се правили мршвим, представљало извор свих 'доказа'... Мало најора је уложено да би се истџишала веродостџојностџ сведока. Њихова сведочења су

узети здраво за гошово, ујркос чињеници да је један од најелоквенџнијих, Мевлудин Орић, био рођак Насера Орића, команданџа босанске војске у Сребреници.⁶³

А о квалитету тих „доказа“ и „сведочења“, говори анализа холандског антрополога Рене Гремона и историчара Абе де Вриеса, под насловом „Деконструкција једне трауме“, за амстердамски „Дегрин амстердамер“ од 13. марта 1996. Прво да видимо шта преносе о самом Орићу:

„Мевлудин Орић је оџишао у Хрваџску као добровољац у јануару 1992. где је љрошао кроз војну обуку. На крају се љрикључио злођласној хрваџској добровољачкој бриђади 'Краљ Томислав' у Херцеђовини, где је учесџвовоао у освајању касарне у Чаџљини (која је касније љреџворена у лођор за Србе). После краџшког одмора у Хрваџској, Орић је заједно са још неким добровољцима љрешао Саву да се бори љроџив 'чеџшника' [израз за срџске војнике који користе муслимани и Хрваџи, намеђен као увреда – љрим. у ориђиналу] у Орашју. Уђраво су у овој обласџи, Посавини, љочињена љрва масовна убисџва, још љре него шџо је раџи и љочео. Жрџиве нису били ни Хрваџи ни муслимани, веђ Срби.“⁶⁴

Дакле, осим сведочанства о лабилности „сведока“ које је Хашки трибунал користио овде имамо још једно драгоцено признање: да су прва масовна убиства у БиХ, још пре почетка рата, лансирана са територије суседне Хрватске, а да су жртве били Срби. Реч је била о стравичном злочину над цивилима у Сијековцу, 27. марта 1992. године, у којем су, по другим сведочењима, учествовале и регуларне јединице хрватске војске. Но овде није реч о доказу да је Хрватска починила агресију – иако јесте по

дефиницијама које та држава сама прихвата када јој то иде у прилог. Овде је реч о веродостојности сведока које су прихватили западни медији. С тим у вези, Холанђани настављају:

„Орићев лични историјат већ даје довољно повода за сумњу, али недоследности у исказима Смаила Хоџића и Хурема Шуљића су исто иако очигледне.

[Наслов] Смаил Хоџић: кошаркашки стадион постаје фудбалски стадион, па онда школа

Хоџићева прича број 1: Хоџић је прво рекао да је био сведок српских заседа на путу за Зворник. Он је био заробљен и пребачен на 'кошаркашки стадион близу Брашунца' а затим одведен на сиратиште, 'велику пољану недалеко од шума,' како је пренео Александри Штиглмајер у Ди Вохе [Alexandra Stiglmayer, Die Woche] ог 28. јула.

Хоџићева прича број 2: Убрзо после тога, Хоџић је Роју Гутмену (у Тагесцајтунгу ог 11. августа) [Roy Gutman, Die Tageszeitung] испричао да је држан у 'фудбалском стадиону близу Нове Касабе,' одакле су он и други пребачени на сирељање, 'вероватно у град под именом Грбавце'.

Хоџићева прича број 3: У шрећој верзији, испричаној 4. октобра Ауди Черкез из Асошијетед преса, Хоџић је сада навео да је прошао кроз исто искуство као и Орић, Шуљић и Авдић. Сада је био одведен у 'школу у Крижевцима', а сирељања су се сада десила недалеко од Каракаја.⁶⁵

И то је само један од „сведока“. Други нису ништа мање „поздани“:

„[Наслов] Хурем Суљић: убиство у школи се претвара у пребијања у робној кући

Према Суљићу, убиства су извршена и у овој школи. Он је говорио за емисију Би-Би-Си-ја 'Њузнајт' [Newsnight] 16. фебруара ове године. Снимци неидентификоване 'школе у близини Каракaja' уистину приказују рује од мџака, једну на њафону и једну у шоалету. Међушим, у дејалној рејорџажи о Суљићу у Вашингтон посту од 6. новембра 1995. нема ни речи о погубљењима у школи, већ се помињу пребијања у робној кући близу Брајунаца, локацији у чијој близини је Суљић наводно држан као заробљеник.

[Наслов] Српска жена: школа постаје спортски комплекс

„Женина прича бр. 1: Брајунац је локација још једне школе где су масакри наводно почињени, према Роберту Блоку у [лондонском] Индепенденту [Robert Block, The Independent] из јула 1995. Цитирају се наводи једне жене која наводно живи у Србији и која је недавно посетила свој зета, војника у Армији босанских Срба. 'Он и његови пријатељи су веома отворени о томе шта се тамо десило,' каже она. 'Они убијају муслиманске војнике. Рекли су да су само јуче (значи: понедељак, 17. јули) убили хиљаду и шесто, и процењују да су укупно убили њих око четири хиљаде. Рекли су да им се веома журило, иако да су већину спрељали.'

Женина прича бр. 2: Неколико дана касније, Блокова колегиница Луиз Бренсон из Сандеј тајмса [Louise Branson, The Sunday Times] усмерила је пажњу на њу исту српску жену. Њен муж, ојет припадник Армије босанских Срба, помиње масовна спрељања са више од три хиљаде мртвих. Али не у школи већ у сјорџском комплексу.⁶⁶

Овде се ваља подсетити да је Дик Схунурд из Холандског института за ратну документацију

изјавио почетком 2005. да његови тимови нису успели да разговарају ни с једним живим сведоком стрељања. Очигледно да су медији усвојили нешто нижи „стандард“ дефиниције „сведока“ него што је био случај с холандском државном истраживачком институцијом.

Да видимо сада какви су стандарди Трибунала на истом пољу. Послушајмо **Рупера** о једном таквом „сведоку“ Хашког тужилаштва, који је био на крају приморан да призна да је лажно сведочио:

„За време суђења, један српски официр, Момир Николић, тврдио је да је надгледао масакр над више од хиљаду босанских муслимана у једном складишту у Кравици, али је под унакрсним испитивањем браниоца, Мајкла Карнаваса [Michael Karnavas], признао да не само да није дао наредбу, већ да није чак био ни присушан.

’Хтели сте да ограничите своју зашворску казну на 20 година, што је био део аранжмана, зар не? Услуга за услугу?’

’Нисам говорио истину када сам то рекао,’ признао је Николић. ’Лагао сам.’“⁶⁷

А, затим, о узданици и звезди Трибунала, човеку чије сведочење је широм отворило врата Хашким играма без граница, човеку који је „признао“ да је „учествовао у убиству око 1.200 муслимана из Сребренице“, при том наводно лично убијајући „између 10 и 100“:

„Кључни Трибуналов сведок за подршку тврђњи да су вође босанских Срба наредиле погубљења у Сребреници био је Дражен Ергемовић, вођа једне илаћеничке групе која је ухайшена у Србији 1996. године, пошто је повређен у ијаној пуцњави у коју

је био умешан још један члан његове групе. Из безброј разлога било би тешко наћи мање поузданог сведока од Ердемовића, етничког Хрватиа из Тузле, који тврди да се у више наврата борио за Армију Босне и Херцеговине и снаге босанских Хрватиа, ХВО.

Ердемовић тврди да је његова осмочлана група примила наредбу да погуби муслимане на војном газдинству Брањево код Пилице од стране једног поштованика, али тај официр никада није именован. Ердемовић каже да су припадници његове групе примили 12 килограма злата, али није могао да се сећа од кога. Пошто му је врло сјало да искористи његово сведочење али не и да га изложи унакрсном испитивању, Трибунал је 27. јуна закључио да Ердемовићего ментално стање није дозвољавало да му се суди.⁶⁸

Међутим, ментална поремећеност једног освеченог масовног убице може бити и топла препорука за статус кључног сведока, бар кад је Хашки трибунал у питању:

„Али на основу нагодбе са шужилашвом, Ердемовићу је дозвољено да учествује у лакрдијашким саслушањима по шзв. Правилу 61 која су организована касније ше године прошив вођа босанских Срба Караџића и Младића, у једној процедури медијског суђења које је доушало изношење нешврћених сведочења без могућности унакрсног испитивања. Правне стручњаке је ова процедура разбеснела. Би-Би-Си је што назвао 'цирксом', али је Главни судија Касезе изјавио: 'Ослањам се на шрисак јавног мњења' да би ошвао ошужнице шодигнуше прошив српских вођа.“⁶⁹

Доскора се „притисак јавног мњења“ ради правдања неке оптужнице називао једним другим

именом: „медијски линч“. Међутим, у оваквом „циркусу“, осведочени масовни убица, наводно најкрвавији учесник „геноцида“, не само да не пролази кроз унакрсно испитивање, него још бива и награђен:

„Ердемовић, који је *појуйи* Николића *признао* *стирашине* злочине, осуђен је на врло лаку казну од *пет* година и није чак био дужан да је у целости издржи, због значајне сарадње која је *пужена* Канцеларији Тужиоца. Изгледа да нико у Тужилашћу није *хтео* да *ишћа* зашћо би српска Команда, када је већ намеравала да изврши *прека* *погубљења*, *поверила* *шакву* мисију једном *ментално несћабилном* босанском Хрваћу, који се *прећходно* борио за муслиманске снаге и *хрваћски* ХВО?⁶⁷⁰

А његови саучесници добијају нови посао:

„Касније су *стигли* *извешћаји* да су Ердемовићеве бивши *парћнери* у злочину служили као *илаћеници* у Конгу за рачун француске *обавешћајне* службе.⁶⁷¹

Уистину, да је неким чудом команда Војске Републике Српске стварно одабрала Ердемовића за извршиоца таквог једног чина, у нормалном суду би њени припадници скоро извесно били ослобођени одговорности – из разлога **њихове** умне поремећености. Шта рећи више, осим да је трагање за истином оваквим одабиром „сведока“ још више отежано, и да се сенка сумње на овај начин унапред спустила на све друге сведоке и сведочанства које ће Хашко тужилаштво представити. По речима професора **Хермана**:

„Ови и други докази које су *пужили* сведоци *предшављали* су озбиљну *злоупотребу* *нагодбеног* процеса, у којем сведоци *могу* да добију *блаже* *пре-* *суде* ако довољно сарађују са *шужилашћом*.“⁶⁷²

ФОРЕНЗИЧКИ НЕДОСТАЦИ

После силних оптужби без покрића и невидљивих сателитских снимака, на ред је дошло и откопавање гробница. Међутим, сам тај процес био је и остао крајње проблематичан. Рупер даје кратак преглед:

„Тек је крајем лета 1996. босњонска организација 'Лекари за људска права' почела да истражује околину Сребренице. Када су сјали с рагом касно у јесен, били су нашли укупно око 200 тела са 20 различитих локалитета.

Онда је крајем 1996. Међународни трибунал за злочине у бившој Југославији дискретно преузео контролу над даљом истрагом од УН. На први поглед би се чинило сасвим разумним да Трибунал буде тај који ће да преводи истрагу за масовним гробницама око Сребренице. Међутим, као трибунал усјановљен од стране држава које су имале директну улогу у балканским сукобима и јасне политичке циљеве, он није поседовао кључне механизме контроле и проивитеже карактеристичне за инквизиционе правне процесе, као што је на пример француски.

Од самог почетка, шужиоци Трибунала су нејресјано јавно изјављивали да су Срби масакрирали на хиљаде муслиманских мушкараца из Сребренице, иако су једини докази да су се злочини

догодили били неоптврђена сведочанства сведока. Постојао је извештан легитимитет у општини за масовним гробницама док је процес био у рукама једне наизглед независне организације каква је била 'Лекари за људска права'; међутим, процес је фатално компромитован од 1997. па надаље, када је преузет од стране Међународне комисије за нештала лица, организације коју је изворно основала Изетбеговићева Влада – пошто је, упркос укључивању једног броја сивраних форензичара, ова Комисија остала под контролом босанских муслимана...

Управо је ова Комисија предначила у ширењу тврдње да су босански Срби организовали велику операцију прикривања гробница током последњих месеци 1995. године, у којој су масовне гробнице из околине Сребренице ископане а шела премештена и поново закопане на удаљеним локацијама дуж гринске долине.

А пошто је теорија о прикривању добила широки публикаитет, открића масовних гробница су почела да се редовно објављују. Међутим, када би дешави изашли на површину, постало би очигледно да су све те локације далеко од Сребренице – често 80-100 километара даље.

Њихова открића су се углавном ширењем као оптврда теорије о прикривању шела жртва, међутим специфични докази у прилог те теорије нису објављени до суђења Ердемовићу и Крстићу.⁷³

А већ смо могли доћи до неких закључака о озбиљности Дражена Ердемовића као „сведока“.

Што се тиче озбиљности тврдњи да су „босански Срби организовали велику операцију прикривања гробница“, препустимо поново реч Филипу Корвину, некадашњем највишем званичнику УН у БиХ у доба пада Сребренице:

„...дозволише ми да испитам колико је глупо извршити, као што неки чине, да је српска војска најоварила ситине жртва из Сребренице у камионе-хладњаче и затим их превезла на неко удаљено место, где их је закопала у масовне гробнице. Где би то Срби нашли гориво за извођење такве операције? Лично се сећам како је УНПРОФОР морао да српској војсци обезбеди гориво како би повукла тенкове из зоне забране у околини Сарајева. Срби, шта год били њихови политички циљеви, нису имали довољно горива за премештање ситине или хиљаде шела било где, ни у хладњачама ни у било којим другим камионима.“⁷⁴

На исту тему Рупер говори следеће:

„Теорија о прикривању је исто тако невероватна из разних, ниско-технолошких обзира. Откопавање, уклањање, превоз и поновно сахрањивање 7.000 шела – укујне шешине од око 500 тона – шешко да би промакло нормалном људском посматрању. Било је мноштво особља УН у Босни током целе јесени и пролећа 1995-6. Штавише, Војска босанских Срба је била под великим приписком током касног лета и јесени 1995. борећи се против јаким офанзива у неколико области и бранећи линију фронта дугачку готово 1500 километара. Није било могуће да Војска босанских Срба могла одвојити ни довољно људства ни опреме неопходне за такву операцију. Исто тако мало вероватно је да су могли да дођу до неопходног горива – њихове залихе су биле толико ниске да су сјали на то да кујују гориво од муслимана на црном тржишту.“⁷⁵

На крају крајева, чак и да су босански Срби неким чудом успели да дођу до неопходног горива и да кришом, под носом УН и обавештајних служби

НАТО земаља, изведу тако нешто, фамозни сателити, који су били у стању да сниме „узнемирено земљиште“ могли су сигурно да сниме и такву једну масовну операцију као што је раскопавање већ постојећих гробница и њихово премештање на нове локације. Мадлен Олбрајт, која је по објави првих „снимака“ лично запретила босанским Србима: „ми ћемо вас посматрати,“ по том питању се никад више није огласила, нити понудила неке нове „сателитске снимке“ који би показали то „масовно измештање“ гробница.

Да резимирамо: имамо ситуацију у којој је организација коју је основао Алија Изетбеговић постала задужена за потрагу за масовним гробницама, без одговарајуће контроле и надгледања, без правилног обезбеђивања локација, остављајући врата за манипулацију и чисте измишљотине широм отвореним. Штавише, иста та организација била је најгласнија у лансирању ничим доказаних оптужби да су босански Срби организовали операцију „масовног премештања тела“. Чули смо западне посматраче који су ту тезу аргументовано побили. Међутим, гробнице ипак бивају налажене, али далеко од Сребренице. Како нам преноси професор **Херман**:

„Веб сајт Међународне комисије за нестала лица у бившој Југославији признаје да су шела 'ископана из више гробница у североисточној БиХ,' а не само у области Сребренице, по Изјави из 2003. год. Шефа особља МКНЛ о особама које су пријављене као нестале из Сребренице у јулу 1995.“⁷⁶

Дакле, имајући у виду горе наведене аргументе који побијају тезе о наводном „измештању тела“ на друге локације, имамо право да поставимо следећа питања: чија су то тела из гробница удаљених 80-100

км од Сребренице која се представљају као тела жртава Сребренице? Колико има њих, а колико тела са саме локације у околини Сребренице? Под којим околности-ма су ти људи настрадали? И, с обзиром на хиљаде Срба и Хрвата који се још увек воде као нестали, да ли су неидентификована тела која још увек стоје у хладњачама у Тузли и Високом искључиво тела муслимана?

Ово су питања на која одговор нећемо добити од оних који се све време баве прикривањем истине, али до тих одговора морамо настојати да дођемо сами, уз помоћ сродних трагача за истином широм света.

Да се сада кратко осврнемо и на квалитет форензичког рада Изетбеговићеве творевине, тзв. Међународне комисије за нестала лица. Рупер о овоме каже следеће:

„Конвенционални форензички рад Међународне комисије за нестала лица сматра се ниско квалитетним. Места за која се сумњало да садрже масовне гробнице нису обезбеђена, ископавања су вршена од стране људи без одговарајуће обуке, који су користили неодговарајуће алате и методе; превоз и складиштење делова тела није урађено по професионалним форензичким стандардима, а током целог процеса није вођена пошпуна и детаљна документација. Као резултат тога, не постоје повезани подаци о такво виталним питањима као што су време, узрок и околности смрти. И мора се још једном приметити да су идентификације на основу ДНК послужиле само ради повезивања делова тела са особама на списку несталих Међународног црвеног крста. Оне не пружају доказе да су лица у питању била као жртве након пада Сребренице.“⁷⁷

И, за крај, два шира погледа на целу ствар.
Прво, професор **Херман**:

„Велики број шела се држи у Тузли, неких 7.500 или више, од којих су многа у лошем стању или у деловима. Начини њиховог прикуиљања и руковања њима нису у складу с професионалним форензичким стандардима, док је њихово порекло неуиврђено, веза с догађајима из јула 1995. недоказана и често мало вероватна, а начин смрти углавном нејасан. Занимљиво је да, иако су Срби редовно бивали оишужени за покушаје скривања шела, никад није било суђестија да би босански муслимани, који већ дуго времена уирављају пошрагом за шелима, могли да померају шела с једног места на друго и да на друго начине маниулишу с доказима, уиркос њиховом обимном историјашу изношења неистина. Сада је у шоку системашки покушај уиошреба ДНК анализе ради повезивања са Сребреницом, који је сам по себи проблемашичан, чак и ако ошавимо по сшрани иишања везана за иншедришеи материјала који се прегледа као и сам шок иштраге, а који неће решити иишање ирављења разлике између смрти иушем погубљења и смрти у борбама. Такође су шу и сшискови нешталих, али они су дубоко неиоуздани, садржећи дупликаше, особе које су умрле пре јула 1995. особе које су побегле ради избегавања војне обавезе, или које су се решисшровале за гласање 1997. а укључују и особе које су погинуле у борбама или сшигле на сигурно или су заробљене и зайочеле нови животи на неким другом местима.“⁷⁸

Затим и поглед **Карлоса Мартинса Бранка**, једног од главних УН посматрача на терену у Сребреници јула 1995. о мотивима српске стране, о самом појму „масовних гробница“, и ради поређења са једним другим, истинским геноцидом:

„Да је постојао прешходни план геноцида, уместио што су најали из само једног правца, са југа према северу – што је остављало могућности извлачења према северу и западу, Срби би организовали оцаду тако да нико не би могао да изађе... Очигледно је да постоје масовне гробнице на прилазима Сребреници као и у осташку бивше Југославије где су се водиле борбе, али нема основа за камиању која се води, ниши за бројке које проира Си-Ен-Ен.

Масовне гробнице су испуњене једним бројем шела са обе стране, као последица жестоких борби и окршаја, а не неког унапред смишљеног плана геноцида, попут оног прошив српског шановништва у Крајини у лето 1995. када је хрватска војска починила масовна убиштва над свим Србима које је тамо најала... Циљ Сребренице био је етничко чишћење а не геноцид, за разлику од онога што се десило у Крајини...“⁷⁹

Бранково размишљање је битно не само због своје логичности, већ и као демонстрација тога како би требало да изгледа резонување и потрага за истином једног истински објективног спољног чиниоца, какав Хашки трибунал очигледно није, што се можда најбоље показује и на терену самог права и његовог тумачења, оличеног у пресудама Трибунала.

ШУПЉИНЕ ХАШКОГ ТРИБУНАЛА – ИЗМИШЉАЊЕ НОВИХ ДЕФИНИЦИЈА „ГЕНОЦИДА“, ИТД.

Прва крупна пресуда коју је Трибунал изрекао, и која је највише допринела конструкцији „званичне верзије“ да се у јулу 1995. у Сребреници догодио „геноцид“, јесте пресуда генералу Војске Републике Српске, Радисаву Крстићу, донета у августу 2001. Усред заглашујуће медијске буке која је поводом тога дигнута, оно што је остало – и сигурно требало да остане – непримећено од стране огромне већине људи је један „ситан“ детаљ – да је у ствари установљено да генерал Крстић није ни починио ни наредио било какав злочин – да није чак ни знао да су се икакви злочини десили! Препустимо да нам ту невероватну чињеницу црно на бело пренесе Тара Мекормак са Вестминстерског универзитета:

„На суђењу Крстићу установљено је да Крстић није знао ништа о било ком убиству које је почињено и да није на било који начин учествовао. Штавише, Трибунал је прихватио чињеницу да је Крстић лично издао наређења да се босанско-муслимански цивили поштеде. Његова пресуда заснована је на учешћу у 'злочиначком поухваћу', у заузимању Сребренице.“⁸⁰

А као што ће се касније видети, то што је генерал

издао наређење да се жене и деца поштеде била је за њега само додатна **отежавајућа** околност. Али прво да пренесемо и закључак Таре Мекормак, као инструктиван увод у начине Хашког дељења правде:

„Дакле, суђење Крсџићу је разоткрило озбиљне недоследности у приказивању њега Сребренице као геноцида. Хашки трибунал није био у стању да докаже да је командант јединице која је заузела Сребреницу имао икакву намеру да почини било какво убиство, нији имао било какво сазнање о истим. Уз то, да би се убиства свршила у геноцид, Трибунал се одважио на једну компликовану дефиницију геноцида која не зависи ни од доказивања намере да се почини геноцид ни од броја људи који су у ствари побијени. Дакле, по овој дефиницији, убиство неких лица, чак и војника усред борбених дејстава, рачуна се као геноцид.“⁸¹

Наравно, ово последње се односи само на „неодобрена“ војна дејства, која свуда и увек могу бити проглашена „геноцидним“, док се „званично одобрена“ – и истинске – страхоте, попут оних које се дешавају, на пример, у Ираку, сматрају сасвим легитимним, прихватљивим, па чак и пожељним ако доприносе неком вишем, „хуманитарном“ циљу.

Дајмо сад реч и правној струци. За потребе Сребреничке истраживачке групе, Мајкл Мендел, професор међународног права на Јорк универзитету (York University) у Торонту, објавио је у јулу 2005. студију под насловом „Трибунал то назива 'геноцидом'“, у којој се ухватио у коштац са радом Хашког трибунала и његовим произвољним квалификацијама. Да видимо прво шта Мендел начелно мисли о Трибуналовим тврдњама о „геноциду“:

„Ако случај генерала Крсџића симболише било

шћа, онда је то чињеницу да се геноцид није десило у Сребреници. А закључак Трибунала да јесте може се само смањити легалном формом пројаване, као и још једним доприносом све распростирањенијој слици Трибунала као нечега што је више 'политичко оруђе' него судска институција...³²

И, даље, о „доказима“ Трибунала:

„Тврдње Трибунала да се у Сребреници догодио геноцид нису подржане ни чињеницама које је он усвојио ни правом на које се позивао. Чак и закључак Судског већа Трибунала да су 'снаге босанских Срба стрелиле неколико хиљада мушкараца босанских муслимана, с тим да је укључен број жртва... вероватно између 7-8.000' није подржан никаквим експлицитним налазима Трибунала. Број ексхумираних тела износио је свега 2.028, а Веће је морало да призна да је један број погинуо у борбама, чак идући толико далеко да изјави да докази само 'указују' на чињеницу да 'већина' убијених није стигла у борбама.“³³

Овде, дакле, треба обратити посебну пажњу на избор речи „указују“: колико год она била неодређена, објективном посматрачу ће бити јасно да та реч не указује већ заправо доказује да Трибунал у ствари нема доказа да „већина“ убијених није страдала у борбама. Међутим, нагађање Трибунала – које води у супротном смеру од утврђеног, чињеничног стања – аутоматски се претвара у пресуду, што савршено одговара његовом орвеловском карактеру и новом смеру „глобалног законодавства“ који сада покушава да се наметне, у којем бити под сумњом већ може да буде једнако и „кривици“, ако „надлежни“ то буду сматрали политички сврсисходним.

Настављајући своју деконструкцију Трибуналове правне гимнастике, Мендел упоређује дефиницију геноцида како је види Нобеловац Ели Визел, човек који је преживео један истински геноцид, с оним што Трибунал покушава да потури. Дакле, док је по Визелу геноцид „намера и жеља да се истреби цео један народ“,

„Судско веће у случају Крстић је управо утврдило сујројно, наиме да убиство само мушкараца у Сребреници није чак представљало ни део плана да се истребе сви муслимани у самој Сребреници. Упркос злокобним конотацијама издвајања мушкараца од жена, деце и стараца, Судско веће је потврдило да је то учињено управо да би се жене, деца и старци склонили на сигурно. [нагласци у оригиналу – прим. ур.]“⁸⁴

Дакле, упркос чињеници да су снаге босанских Срба, раздвајањем војно-способних мушкараца од жена, деце и стараца, управо показале одсуство „геноцидних“ намера, Трибунал ипак по сваку цену настоји да пронађе „кривицу“ тамо где је није било. Наиме, Мендел истиче да је Апелационо веће, с тим у вези, констатовало да „одлука да се не убију жене или деца може бити објашњена осетљивошћу босанских Срба на јавно мњење“.

Другим речима, парафразирајући Трибуналово бесмислено резоновање – „починили би они геноцид само када им то не би донело негативне поене у јавности“. Са своје стране, држећи се подаље од виртуелног света Трибуналових нагађања, Мендел то иронично коментарише на следећи начин:

„Знајте ли како се назива то када чак и не покушајте да почините злочин – чак и онај који

*имаће велику жељу да починиће – зашто што мислиће да ћеће бићи ухаћени? То се назива нечињењем злочина.*⁴⁸⁵

Али, као и у Орвеловој „1984“, „нечињење злочина“ још увек не значи и недостатак кривице – јер „полиција мисли“ већ има право да тумачи мисли, па и донесе одговарајућу пресуду.

Да видимо и како професор **Херман** гледа на резонување Хашке „полиције мисли“:

*„Још један од идиошлука у аргументацији судија Трибунала гласио је да се геноцид десио ако си убио јуно мушкараца у зруји ради смањења будуће популације ше зрује, чинећи немогућим њен ојсшанак у тој области. Наравно, можда хоћеш да их убијеш да би сиречио да они шебе убију у будућности, али суд исувише добро познаје српску психологију – немогуће је да је то једини разлог, мора да постоји неки много мрачнији циљ. Резонување Трибунала садржи у себи могућност по којој, уз помоћ шужилашћу – наклоњеног психологизирања од стране суда, било који случај везан за убијање нејријателских војника може бићи окарактерисан као геноцид.*⁴⁸⁶

То јест, да поновимо, под условом да убијање непријатељских војника није „званично одобрено“. А када јесте, као на пример у Крајини (или Фалуци, у Ираку), онда се ни систематско убијање цивила не сматра „геноцидним“, на шта такође указује **Херман**:

„Такође постоји проблем дефинисања зрује. Да ли су Срби настојали да елиминишу све муслимане у Босни, или муслимане у целини? Или само у

Сребреници? Судије су суђерисале да је њихово пошискивање из Сребренице само по себи предсављало геноцид, шиме у суштини сављајући знак једнакости између геноцида и еџничког чишћења. Значајно је да Трибунал никад није окарактерисао хрватско еџничко чишћење 250.000 крајишких Срба као 'геноцид' иако су у шом случају многе жене и деца убијени а еџничко чишћење примењено на већу површину и већу популацију него у Сребреници.⁸⁷

На дупли стандард на релацији Сребреница – Српска Крајина осврће се и професор Мендел, претходно анализирајући то да је Трибунал био саблажњен чињеницом да је акција босанских Срба имала још један „мрачан“ циљ – „спречавање било каквог ефектног начина да босански муслимани преотму територију“ (замислите – они су се дрзнули да покушају да спрече непријатеља да их поново нападне!):

„Другим речима, 'еџничко чишћење' је огједном геноцид – али, изгледа, само ако су га почили Срби, с обзиром да је геноцид шачка која је видно изосављена у Трибуналовој закаснелој ошужници за Операцију 'Олуја', шј. масовно еџничко чишћење Срба из Крајине од сиране хрватских снага шоком 1995.“⁸⁸

Наравно, професор Мендел наивно превиђа да је хрватска операција у Крајини била „одобрена.“ Али, вратимо се зачас Тари Мекормак, која се такође бави Трибуналовим „читањем мисли“...:

„У својој жалби, одбрана генерала Крстића је исшакла да он не може бити смашран одговорним за злочине за које није знао да су се ушину десили. Трибунал је на шо одговорио да за пошребе

ушврђивања кривице није пошребно ушврђиши да ошшужени није знао шша се дешава: 'било је довољно доказати да је био свештан да су акши мимо договорених акаша природна и предвидива последица договореног заједничког злочиначког поухвата, и да је ошшужени учешвовао у поухвату свештан могућности да ће се и други злочини десити.' По овом резонувању, дакле, било које учешће у рату је злочиначки поухват, пошто је у свим рашовима прилично извесно да ће се злочини попуш силовања, убистава и малшреширања рашних заробљеника починити.⁸⁹

(И овде се треба подсетити да „било које учешће у рату“ и јесте „злочиначки подухват“ – ако то није претходно „одобрено“. И то је права суштина Хашког ратног законодавства – криминализовање „неодобрених“ ратних дејстава.)

Углавном, као што видимо, Трибунал се сада већ бави и тумачењем „свести“, што вероватно представља увод у неко будуће „тумачење снова“. При том Мекормак не превиђа још једну појаву – извртање појмова наглавачке:

„... стварна дефиниција геноцида како је користи Трибунал не погудара се са оним што шај појам обично погразумева: намером да се уништи шако велики гео једне групе да шо делује на целину. Да би уштановио поштојање геноцида, Хашки шрибунал је прво шврдио да је војска босанских Срба циљала на целу популацију босанских муслимана у Сребреници и околини, неких 40.000 људи, а не само на оне који су убијени. Ово доводи до чудне поштакве по којој они који нису убијени заправо доприносе доношењу пресуде о геноциду.“⁹⁰

То јест, изгледа да је, по Трибуналу, кључни моменат у „кривици“ генерала Крстића у ствари то што је наредио да се жене и деца поштеде...

„...Зашићим се тврдило да чак ни број популације која је била угрожена није у довољној мери одликавао важности муслиманске заједнице у Сребреници, већ да су стварнешка важности области и чињеница да је ова заштићена зона већ постојала међународно позната оно што је целу акцију чинило геноцидном, пошто су босански Срби хтели да од ње направе пример за све босанске муслимане. Штавише, чак и чињеница да жене, деца и старци из Сребренице нису убијени већ пребачени у области под контролом војске босанских муслимана не само да не негира геноцид, већ га заправо доказује.“⁶⁹¹

Пратећи логику Трибунала до краја – што је већи број оних који су поштеђени, то су и сразмере „геноцида“ веће. Уистину, речима Великог брата: „Рат је Мир, Слобода је Ропство, Истина је Лаж“ може се додати и гесло Трибунала: „Поштедети једнако је Истребити“.

Дајмо сада професору Херману да кратко резимира неке од главних рупа у Трибуналовом резонувању:

„Трибунал никад није ништао зашто геноцидни Срби нису оиколили градић пре његовог заузимања, ради сиречавања бекства хиљада мушкараца на сигурно, или зашто су босанско-муслимански војници били вољни да оставе своје жене и децу заједно с остима рањених сабораца на милости и немилости Срба, као што су изоставили да се суоче са чињеницом да је 10.000 већином муслиманских

*жишела Зворника ѿошражило ушочишле оу
грађанског раша у самој Србији...*⁴⁹²

Али, наравно, по Хашкој логици, чињеница да је СР Југославија све време рата остала једина истински мултиетничка држава међу свим републикама бивше СФРЈ заправо представља доказ — њене геноцидности!

Ипак, препустимо последњу реч на тему права канадском професору међународног права, Мајклу Менделу, који не може да изостави и шири, политички и међународни поглед на целу причу:

*„На крају, ово замршено кљуко арђуменаша може једино да ѿслужи исшцицању чињенице да се у Сребреници није догодио никакав геноцид, ѿа чак ни било какав ѿјединачни акш геноцида. Оно шшо се десило су ужасне радње раша, ни више ни мање ужасне биле оне легалне или не. Али за шшо одгворносш мора да буде многу шире ѿдељена, многу шире од нейосрегних ѿчинилаца, дакако и свих локалних акшера, и да укључи и груге одгворне за раш у Босни: Еврошљане, који су из чисшо себичног инштереса ѿшшалили фшшшл исшод 'бивше Јуђославије' ѿдржавајући њен расшад, и Американце који су, из сличних разлога, ѿшшшшривали ѿламен, не дозволивши ником гругом да га уђаси пре него шшо ће њихови бомбардери завршшшш ѿосао. А као ѿмагаче и ѿшшшшшриваче не шшреба да изосшавимо ни Хашки шшрибунал, који је ѿружио ѿрошадандно ѿокриће за све шшо насиље у случајевима као шшо је Крсшшшћев, и многим гругим пре и ѿосле њега.*⁴⁹³

НЕШТО О НАВОДНОМ „ПРИЗНАЊУ“ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ О СРЕБРЕНИЧКИМ ДОГАЂАЊИМА

Без обзира на сву медијску, логистичку и дипломатску машинерију која му је на располагању, као и чињеницу да не постоји независна контрола и ревизија његовог рада, Трибунал и даље одаје знаке дубоке несигурности у „чињенице“ које је утврдио, па су му потребна и очигледно изнуђена признања. Део кампање око прихватања „званичне верзије“ догађаја у Сребреници заснован је и на „чињеници“ да су босански Срби и званично „признали геноцид“. Али, да ли је то баш тако? Ево шта каже професор **Херман**:

„Али нису ли босански Срби 'признали' да су убили 8.000 цивила? Овај сивав зајадних медија само још једном доказује њихову сервилност политичким циљевима њихових вођа. Босански Срби у ствари јесу издали Извештај о Сребреници у септембру 2002. али је он одбијен од стране Педи Ешдауна због тога што није дошао до изражених закључака. Он је затим издејствовао нови извештај иако што је отпустио масу политичара и аналитичара из Републике Српске, уз претње упућене Влади РС, да би коначно изнудио извештај припремљен од стране људи спремих да дођу до званично одобрених закључака. Овај извештај, издат 11. јуна 2004. године, је затим поздрављен од стране зајадних медија као значајна потврда

званичне линије – рефрен је зласио да су босански Срби 'признали' масакр, што би требало да је решило све недоумице. Занимљиво је приметити да чак ни овај изнуђени извештај није признао број ни приближан оном од 8.000 погубљења (говори се о 'неколико хиљада' погубљења).⁹⁴

А 19. септембра 2003. вашингтонска Међународна асоцијација за стратешке студије издала је специјални извештај под насловом: „Контроверза око Сребренице постаје све више политизована, изазивајући све веће етничке поделе и појачавајући притисак на мировне снаге“. Извештај је издат поводом дизања споменика страдалим у Сребреници, око чега је направљена велика медијска помпа. У том извештају између осталог пише:

„Обавештајни стручњак и струж Грегори Коупли (Gregory Copley), председник Међународног удружења за стружешке студије и њеног Савета за балканску и источномедитеранску политику, оштрио је америчког амбасадора Доналда Хејза (Donald Hays), који заузима место Заменика Високог представника за Босну и Херцеговину, да је употребљив о влашћења Канцеларије Високог представника 'да примора изабране званичнике босанских Срба да поштру лажни документи по којем се признаје званична верзија догађаја у Сребреници. Вође Републике Српске су позвале канцеларију Високог представника да се придружи њиховој истраји догађаја у Сребреници. Уместо тога, речено им је да поштру изјаву састављену од стране Канцеларије Високог представника, у којој се прихватају бројеви жртва које су они јавно објавили'.⁹⁵

Осим очигледне пропагандне добити за даљње пропагирање „званичне верзије“ сребреничких зби-

вања, Херман сматра да је то и упозорење за врло блиску будућност, бар што се Србије тиче:

„Ова еџизода у ствари 'доказује' да је зајадна кампања да наџера победјену Србију да љузи још увек незавршена, и да су медији наставили да буду наивни, и да служе као љроџагандни сервис.“

Док Коупли ту види и шире импликације:

„Коупли је догао да би, љрема обавештајним љодацима из исламистичких извора, сџоменик џребало да љосџане месџо ходочашћа и џодишњеџ окуљања за радикалне исламисте у Евроџи.“⁹⁷

Имајући у виду громогласно најављени „рат против тероризма“, то све делује крајње контрадикторно. С друге стране, имајући у виду да је Запад и раније био спреман да користи исламске екстремисте у тактичке сврхе, као што је пример не само са БиХ и Косметом, већ и с Авганистаном и Чеченијом, оправдано се може посумњати да је посреди неки „виши циљ“, који нема толико везе са Србима као таквима. Да ли је реч о „ножу под грлом“ који константно треба да виси под гркљаном Европе, да би се она држала под контролом? Или је можда реч о намерном прављењу центра сталне „нестабилности и претње“, који треба да послужи доношењу све строжих и рестриктивнијих „антитерористичких“ закона у земљама западне Европе, где власт нове европске супер-државе треба да се што више учврсти“? Прихватљивог објашњења за ову појаву нема, што даје за право најцрњим могућим слутњама, на које пропагатори „званичне верзије“ о Сребреници још увек не дају задовољавајуће одговоре.

„ШКОРПИОНИ“

Још ћемо се кратко осврнути на једну епизоду која се везује за „званичну верзију“ сребреничких догађаја, с обзиром да она представља најсвежији пример методологије Трибунала и медија у њеном обликовању и пропагирању.

Почетком јуна 2005. тужилац у хашком процесу против Слободана Милошевића, Џефри Најс, приказао је нешто што је требало да представља видео снимак стрељања муслиманских заробљеника из Сребренице, у организацији паравојне јединице „Шкорпиони“.

Ево шта о овој представи каже Царед Израел, оснивач већ поменутог веб сајта, „Царево ново рухо“, који је у јуну-јулу 2005. написао серију од три чланка на ову тему под насловом „Доказ да је такозвани видео о сребреничким стрељањима лаж“:

„...уместо што слепо верујемо да је видео истинит – и што само зато што га приказује орган УН-а – било би боље да проверимо искреност штог самог трибунала управо проучивши садржај видеа, као и начин на који га је трибунал уопште ребио. Чак ако неко и жели да верује у леђимимешет Хашког трибунала, сама природа судског процеса налаже да га посматрамо, ни мање ни више, као обично шврћење једне од двеју супротивљених страна. Дакле, веродостојност сваког приказаног матери-

јала за који се тврди да је доказ, по природи овог посла, мора бити доведена у сумњу, односно мора да се провери.“⁹⁸

Дакле, ово је поставка некога ко живи у (још увек) правно уређеном систему, где ништа није „доказано“ док се суђење не заврши, и где се тужилац третира само као „једна од двеју супротстављених страна“ све док процес траје, а не божанство чијој се свакој речи и тврдњи аутоматски треба клањати, само зато што је – замислите! – „тужилац“, па још и некаквог „узвишеног“ трибунала. Али управо тако су га третирали наши домаћи медији, чији су уредници баш на овом примеру, ако не раније, показали које традиције су они производ, и који су одмах затим позвали нацију на „покајање“. О домаћим политичарима нећемо ни трошити речи, него наставимо још мало с освежа-вајућим дахом критичког размишљања и расуђивања:

„...оно што је приказано у Хаџу ни на који начин не указује на то да је филм сниман у (или бар близу) Сребренице, нити да је то снимано баш јула 1995. када се шакозвани масакр догодио. Можда је тај видео сниман у планинама Ајове. Уис, кажеће да нема планина у Ајови? Нема везе, сад ћемо да их годамо. С данашњом технологијом – све је могуће. Што се тиче времена када је ово снимано – ништа не даје одговор на то питање. Могли су да га снимају било када.“⁹⁹

Окрећући се, затим, писању западних „режимских“ медија, чији су уредници, иако нису одрасли у болшевизму, очигледно покупили његове методе, Израел примећује:

„Дан након хашког приказивања, (дакле 2. јуна) Вашингтон пост пише:

'Видео почиње приказом православних свештеника како блаґосиљају паравојне јединице у маскирним униформама у кампу, негде у Босни... Члан Шкорпиона је снимео овај видео.'

Али, као што ћеће видеџи када ово прослудирамо мало боље, нема никаквог начина да се сазна да ли ова прва сцена из филма има било какве везе с осталим сценама. Такође нема начина да се сазна да ли особе које се виде у овој сцени имају било какве везе с особама које се виде касније. Не знамо ни да ли је снимаџељ свих сцена истиа особа. Вашингтон исти једноставно ни не сиомиње ове сумње...^{"100}

Затим, говорећи о извештавању још једних великих новина, Израел примећује нову занимљиву ствар:

„Лос Анђелес тајмс нас обавештава да се овај видео појавио управо 'прег десетлу годишњицу масакра 7.000 муслимана из Сребренице...'

То је, дакле, изнешто као шврђење да, пре него што је видео приказан, ми дефинитивно знамо за масакр у Сребреници као доказану чињеницу.

Међушим, у истом горњем чланку, нешто ниже у тексту, каже се да су 'босански муслимани дочекали видео с мешавином бола и олакшања јер се то сада види као дуго очекивани доказ да се злочин [у Сребреници] заиста догодио.'

Ово дакле значи да, пре приказивања видеа, шврђење да се догодио масакр НИЈЕ била доказана чињеница. Напротив, управо овај видео је баш тај 'дуго очекивани доказ.'^{"101}

Дакле, осим што мора да изнуђује „признања“ од руководства Републике Српске и после пресуде генералу Крстићу, машинерија која производи

„званичну верзију“ догађаја и даље показује своју дубоку несигурност, налазећи нове „крунске доказе“ онога што је, по њој самој, одавно већ „доказано“. Шта овде више рећи, осим изразити жалост и запрепашћење над чињеницом колико је мало времена требало после пада Берлинског зида па да, уместо да дух слободе освоји Исток, дух болшевизма освоји западне медије и западно поимање правде. Што опет потврђује да феномен Сребренице увелико надилази националне и регионалне границе, и да означава једну суштинску промену парадигме унутар самог западног владајућег естаблишмента.

Затим ће Израел прећи и на нелогичности изнесене у самом видеу, поготову по питању места снимљеног стрељања, планини Трескавици, удаљеној преко 100 км од Сребренице, иначе попрштну жестоких борби у том периоду:

„Тужилац Најс нам је рекао да је у то време њланина Трескавица била на линији фронтла. Е, тоу је био сасвим у љраву.

Дакле, ако нам је воља да љоверујемо Хашком шрибуналу, босански Срби су на себе узели већ обиман љосао да љобију хиљаде људи и љошом их све сакрију, а онда, да би све то себи љрећворили у љејодношљиву љлавобољу, решили су да жрћве љре-везу камионима, у малим љруђама, љо шешким грумовима. Још љоре, решили су да жрћве љревезу с шеришорије која је чврсто у срћским рукама на шеришорију близу фронтла – љде се уђраво води борба за конћролу шог шерена.“¹⁰²

Сетимо се само сведочења Филипа Корвина о хроничном недостатку горива којем су српске снаге биле изложене, да не говоримо о бесмисленом

ризику којем би се изложили да су овако поступили. Међутим, и у оваквој сулудој конструкцији можда има методе. Поучен дугим искуством посматрања рада Трибунала, Израел има и своју теорију о одабраној локацији:

„Мислим да знам зашто је шуживоцу Најсу наложено да проба да прошири ову нову небулозну причу страве и ужаса, ову бајку о превозењу муслимана на Трескавицу. Студирао сам пажљиво извештаје с ратишта. Извештаји од априла до јула 1995. јасно показују да је на хиљаде бораца – а нарочито муслимана – поинуло на Трескавици или у околини. Сасвим је уобичајена пракса да се мртви с бојишта поклају, често у масовне гробнице, да би се штерен очистио. Нема сумње да има гробница – мањих или већих – широм Трескавице.“

Остаје да се види да ли ће тако и да буде.

Израел затим детаљно демонтира и друге небулозе везане за видео, хашке манипулације њиме и извештавање режимских медија на Западу. Међутим, најбитније у свему је следеће:

„Ушисак који су медији хтели да остваре је да је шужилац Најс приказао сирови видео који је (прешпостављамо) снимео неки очевидца злочина. Ово није шачно. Тачно је да је шужилац приказао неколико исечака, односно секвенци које су снимљене у различита времена и на различитим местима. Сам Најс признаје да је избор исечака направљен од материјала који је сниман недељама и да цела шрака шраје два сата. Он дакле признаје да је изворни материјал манипулисан – односно редигован.“¹⁰⁴

И ту је крај приче, бар што се тиче третирања видео снимка као озбиљног доказног материјала.

Јер, у сваком нормалном суду, доказни материјал који је био подложен било каквој манипулацији – не признаје се, нити се чак допушта његово изношење. Друга је ствар шта ће Хашки трибунал урадити с њим, али то је већ ствар насиља, а не правде. Самим тим што је допустио да се овај материјал прикаже у судници и да тужилац преузме улогу филмског режисера, Трибунал је (још једном) показао своје право лице. А исто су урадили и сви домаћи актери који су ту режију некритички прихватили.

За крај, мора се рећи и ово:

Неколико људи је овде очигледно убијено, без обзира да ли то има директне везе са Сребреницом или не. То што се несрећа других опет користи ради постизања одређених, врло прагматичних циљева, заслужује не мању осуду од оне коју заслужују починиоци недела. А за чији рачун и коју сврху су починиоци радили требало би да буде предмет истраге органа једне озбиљне државе. Јер, као што би требало сазнати пуну истину о целокупном догађају у Сребреници јуна 1995. тако би требало исту сазнати и о овом. Које је све од страних – али и домаћих – чинилаца целокупна сребреничка и шкорпионска сценографија била у интересу?

КРАТАК РЕЗИМЕ

Дакле, да укратко резимирамо причу која нам се сада указује кроз већ поприлично развејану маглу „званичне верзије“ догађаја у Сребреници:

– Војска Републике Српске кренула је почетком јула 1995. са намером да сузбије оружана дејства снага Армије БиХ из „заштићене зоне“ у Сребреници, која је била све само не „демилитаризована“.

– Око 5.000 добро наоружаних бораца Армије БиХ који су се налазили унутар „заштићене зоне“ напуштају јаке одбрамбене положаје пред снагама ВРС које броје свега око 1.500 људи, од којих око 200 на крају улазе у саму Сребреницу.

– Први извештаји западних медија са терена говоре да је већина снага АБиХ „безбедно стигла“ на своју територију, али „без знања својих породица“.

– Још нека сведочења, укључујући и муслиманска, говоре о међусобним сукобима у муслиманским редовима пре и приликом повлачења.

– Страни посматрачи и војници на лицу места не налазе никакве трагове масовног злочина.

– Званичници УН на терену не налазе никакве непосредне сведоке било каквих злочина.

– Упркос горе наведеним недостацима доказа, а на основу медијске буке која је у међувремену произведена, већ крајем јула 1995. дижу се оптужнице против Радована Карацића и Ратка Младића за „масакр“ у Сребреници.

– Убрзо после тога, Медлин Олбрајт пред Саветом безбедности наше „сателитским снимцима“

који „доказују“ постојање „масовних гробница“ у Сребреници и околини. Међутим, ти снимци никад не постају доступни јавности, већ бивају запечаћени под ознаком „строго поверљивог материјала“ за следећих 30-50 година.

– Медијска бука дигнута око „сателитских снимака“ такође одвраћа пажњу од „чишћења“ Српске Крајине и изгона више од 250.000 људи, који се упоредо одвија.

– Око 3.000 имена која се воде као „нестали“ из Сребренице, појављује се на бирачким списковима за изборе у БиХ 1996. године.

– Током 1996. производи се и наводни извршилац масовних стрељања, Дражен Ердемовић, ментално поремећени Хрват из Тузле који се претходно борио у редовима муслиманске војске и ХВО, као и у групи плаћеника који су касније ратовали и у Африци.

– Ердемовићево сведочење у Хагу је примљено као „веродостојно“, без икаквог унакрсног испитивања, да би затим исто лице, претходно окарактерисано као ментално лабилно, које је „признало“ учешће у стрељању око 1.200 људи, било осуђено на само 5 година затвора (што је увреда за саме жртве и њихову родбину, за све над којима су било када и било где у људској историји стварни геноциди почињени – под условом, наравно, да је његово „признање“ истинито).

– Затим је и цела сребреничка операција, у пресуди генералу Крстићу од августа 2001. окарактерисана као „геноцид“, иако је сам Трибунал морао да призна да су жене, деца и старци поштеђени, да докази само „указују“ да већина несталих „није страдала у борбама“ и – да генерал Крстић није издао никакве наредбе о погубљењима, нити је чак знао да су се икаква погубљења десила.

– Комисија Републике Српске задужена за испитивање догађаја у Сребреници бива приморана од западних губернатора БиХ да повуче свој првобитни извештај и припреми нови, који је ближи „званичној верзији“.

– Паралелно са свим овим дешавањима, форензички рад на терену прелази у руке организације коју је основао главни локални саучесник у потпиривању рата у Босни, Алија Изетбеговић, која без адекватног надзора и контроле, ван утврђених професионалних стандарда, почиње да „идентификује жртве геноцида“, налазећи их у кругу од чак 80-100 км далеко од Сребренице; њени се налази одмах, некритички прихватају од стране Трибунала као неприкосновени, и у пакету се везују за Сребреницу.

– На основу произвољне квалификације да је у Сребреници српска страна починила „геноцид“, створен је изговор за све веће притиске на Републику Српску, као „геноцидну творевину“, да се утопи у унитарну Босну и Херцеговину.

– У исто време, без икаквих доказа, Република Србија се прозива за „скривање“ или „неизручење“ главних осумњичених за наводни геноцид у Сребреници, Ратка Младића и Радована Караџића, што се користи као средство општег дипломатског притиска.

– У јуну 2005. без икаквог претходног вештачења о његовој веродостојности, појављује се, прво пред Хашким трибуналом а затим и у „сарадничким“ иностраним и домаћим медијима, изванредно изражени видео снимак као још један „крунски доказ геноцида“ у Сребреници.

– Десет година након догађаја у којем се тврди да је убијено 7-8.000 људи, до јула 2005. једном крајње проблематичном методом, у организацији само једне, муслиманске стране, без одговарајућих мера контроле и надзора, идентификовано је укупно мање од 2.100 тела, за већину од којих се не може са сигурношћу рећи ни како су страдала ни где, док у хладњачама на тузланском аеродрому и у Високом лежи још неколико хиљада неидентификованих тела, која се ипак, без доказа, везују за Сребреницу.

После свега, ко и даље слепо верује у „званичну верзију“ догађаја у и око Сребренице, верује и у

Деда Мраза. То међутим, не значи да у целој причи нема злочина, тј. мимо оних за које се са сигурношћу може рећи да су у Сребреници, као и на другим деловима ратишта, почињени.

Може се рећи да највећи такав злочин лежи у пропагирању лажне или непотпуне слике о ономе шта се истински десило. То је ни мање ни више него трговина мртвима зарад чисто прагматичних интереса – то је истинска трговина смрћу. За разлику од убијања у рату, у моментима страсти, освете, заноса, самоодбране, па чак и мржње, овај злочин се чини систематски и хладнокрвно, са предумишљајем и сврхом, што га чини још горим, нечим што се може назвати духовним геноцидом. Наставак вршења тог злочина не дозвољава мртвима да нађу свој починак, не дозвољава откривање праве истине о свима који су страдали, о свим хиљадама тела која дан-данас стоје у хладњачи на тузланском аеродрому, која би можда била идентификована да већ унапред, без икаквог покрића нису „резервисана“ као тела „жртва масакра у Сребреници“, тиме затварајући све друге могућности идентификације. Наставак тог злочина ускраћује породицама несталих свих националности и вера истину о њиховим страдалим. Наставак тог злочина такође наставља да трује међунационалне односе на целом простору бивше Југославије – што неминовно доводи до закључка да је по среди само нова варијанта старе освајачке методе, „завади па владај“ – и то непревазиђена по својој хладној, безобзирној циничности.

Окрећући се, за тренутак, политичарима у Србији и Црној Гори, као и Републици Српској – који год међу њима је, после увида у аргументе које нуде ови и други независни западни извори, и даље спреман да без квалификације означи дешавања у Сребреници као „геноцид“, ко год је спреман да се у име целе нације „извињава“, ко год је спреман да и

даље позива народ у Србији да се „суочи с истином“ а да му притом не предочи и противаргументе званичној верзији, тај је такође саучесник у духовном злочину над сопственим народом.

Исто тако, нема изговора за власти у поменутих земљама да пуштају разне „невладине организације“ или домаће медије, да и даље, без квалификација, износе садашњу пропагандну слику о сребреничким дешавањима као већ доказану „истину“, а да бар не дају исто толико простора аргументима који „званичну верзију“ оповргавају. То се зове непријатељска пропаганда, и свака власт је дужна да државу од исте заштити. А овде није реч само о непријатељској пропаганди, овде је реч и о најгорој врсти клевета – и појединаца који се оптужују за ужасне ствари без покрића, и целог народа, који се упорно позива да се са једном недоказаном „истином“ о себи – суочи. Нечињење државе по том питању, дакле, може опет да буде протумачено само на један начин: као саучесништво у целом послу.

На глобалном плану, „Сребреница“ се показала као савршено средство за увођење једног потпуно новог типа „глобалног законодавства“, где нико ко се на неки начин замерио „званичној верзији“ не може да се сакрије, где се свако учешће у рату који није „званично одобрен“ третира као „учешће у здруженом злочиначком подухвату“, где се неучествовање у неком злочину опет може конструисати као „најтежи злочин“, јер је тај који није учествовао у злочину „морао знати да постоји могућност да ће се он можда ипак десити“, како је саопштено генералу Крстићу пре него што му је изречена пресуда за „геноцид“.

„Сребреница“ је представљала увод не само у нове, „оправдане“ хуманитарне војне интервенције широм света, већ је законодавство које се из ње или

уз њену помоћ развило послужило као додатна матрица за одомаћивање нових, тоталитарних „антитерористичких“ закона који се сад великом брзином, а на мала врата, уводе или су се већ увели широм Запада, закона по којима чак и „могућност евентуалног учешћа у неком будућем терористичком акту“ може бити повод за одузимање слободе и неограничено држање у притвору без пресуде, без правног заступника, без знања породице, па чак и без знања притвореног због чега је у притвору.

Зато треба и овде поновити да је борба за истину о Сребреници не толико српска колико цивилизацијска, метафизичка, суштинска – јер она разоткрива бар један део мреже лажи која се сад плете на глобалном нивоу. И зато у њој имамо – и треба да тражимо – савезнике широм света, који очигледно теже сличним цивилизацијским нормама, сличном погледу на свет. И зато се са њима треба повезати, прихватити њихову помоћ и понудити им нашу, кад дође неминовни момент њиховог искушења. То је глобализам угрожене цивилизованости, слободе од тоталитаризма, инквизиције и покушаја успостављања једног глобалног орвеловског једноумља, од кога ће највише користи имати они који су најјачи.

За крај, дозволимо непристрасним странам посматрачима да кажу последњу реч и изнесу сопствене закључке о циљевима целе пропагандне акције „Сребреница 1995.“:

НЕКА ЗАКЉУЧЦИ ГОВОРЕ

Џорџ Памфри:

Сама чињеница да је једном међународном трибуналу даџа надлежности над људима и доџађајима на хиљаде миља удаљених од контекста оних који седе и пресуђују, без постојања већ установљених правних норми, ствара једну нову основу за сам појам 'правде'. Сребреница је била главни извор Трибуналовог кредибилитета и његов разлог за постојање... Као резултат сребреничке преваре, помаља се једно ново уређење света, у којем УНХЦР помаже у стварању избегица, у којем Црвени крст помаже у раздвајању породица и у којем трибунали прво дижу оштрижнице па тек онда крећу у пошрагу за злочинима.¹⁰⁵

Церед Израел:

„...[П]рича о Сребреници има необично важан утицај на светску пољитичку сцену. У тој слици, муслимани Сребренице су жртве шобоже расистички наситројених православних хришћана. Када након тога муслимани по свету чине злочине то се онда види као једноставна, разумљива последица стварања – односно као освета. На овај начин прича о Сребреници знатно слаби позицију свих оних који се, широм света, сувројствављају пољитици ислама. Та пољитика ислама која је донедавно била виђена као најнетолерантнија и као најзори шлачишељ на свету, одједном – као мађичним шпайићем – добија вид разумљиво ошпора нетолеранцији и шлачењу.

Овај – назовимо то 'Сребреница ефекаит' – је,

верујем, важна компонента стратегије влада Запада у намери да контролишу политику света након завршетка хладног рата.¹⁰⁶

Ед Херман:

„Јасно је да циљеви оних који пројаширају освету нису правда и помирење – већ да се уједини и ојача позиција босанских муслимана, да се уништи Република Српска, да се чак и елиминише као независни ентитет унутар Босне, да се Србија држи у стању расула, слабости и зависности у односу на Запад, и да се учврсти позитивна слика америчког и НАТО напада на Југославију и њеног разбијања. Ово последње захтева одвраћање пажње од улоге Клинтона и босанских муслимана у давању ујористи Ал-каиди на Балкану, Изетбеговићевог блиског савезништва с Бин-Лагеном, његове Исламске декларације која изражава непријатељски став према постојању мултиетничке државе, довођења 4.000 муџахедина ради вођења светског рата у Босни, уз активну помоћ Клинтонове администрације, и везе између ОВК и Ал-каиде.“¹⁰⁷

Сребреничка истраживачка група:

„Разумевање догађаја везаних за Сребреницу може иакође одредити да ли ће Срби настави да носе главни терет кривице за трагични сукоб који је избио када су велике силе – ЕУ, Сједињене Државе и УН – подстигле распад Југославије путем дипломатског признавања наоружаних сепаратистичких држава, упркос упозорењу Генералног секретара УН Переза де Куејара. Увећавајући размере те грешке, САД су за тим, као најважнија чланица УН, допринеле продужавању сукоба стварањем на једну страну, уместо да су устиле УН да делује као независни арбитар, што је и његова традиционална улога, а која је, међутим, бивала непрекидно

пошкoйавана за време његове мисије у бившој Југославији. ¹⁰⁸

Филип Корвин:

„У мом случају, моја главна грешка била је у томе што сам се усудио да **браним** Уједињене нације у време када су се оне из све снаге трудиле да се представе као кривац. Вођство УН, које је очајнички покушавало да се додвори Сједињеним Државама како би спречило потпуни колапс светске организације, није себи могло да допусти луксуз критиковања једине преостале светске суперсиле. Сједињеним Државама, које су биле неупотребљиве у Руанди, понижене у Сомалији и фрустриране у бившој Југославији, било је потребно жртвено јагње. И зато што сам одбио да се придружим УН-овој кампањи максималног самооптуживања, био сам игнорисан. Било је и других, истакнутих интелектуалаца, који су били игнорисани у лавини извештаја који су се појавили – 'студија' које су душебрижнички критиковале Уједињене нације што нису препознале постојање зла. Али, једног дана, њихова прича, наша прича, мора да буде саслушана ако желимо да икад разумемо историјат Сребренице, бивше Југославије, Европе и света. Почети ове неиспричане приче, досад маргинализоване званичним верзијама, налазе се овде, за све да прочитају, у овом извештају [мисли се на Извештај Сребреничке истраживачке групе – прим. ур.].“¹⁰⁹

Стела Цатрас:

„Зашто се после пет година неуспелих покушаја да се жртве једног трагичног грађанског рата, мање крвавог од многих у свету, преживоре у оштружбе за холокауст и геноцид, Сребреница поново актуелизује? Одговор на то је да је то покушај да се заглаше и ућушкају 'ревизионисти' који доводе у питање нашу неуспелу силовну политику на Балкану, политику

засновану на лажима о злочинима у Босни и на Косову, вођену кршењем међународног права, НАТО Сјоразума и Устшава САД.^{“110}

Џулија Горин, Светски јеврејски преглед (САД) од 11. јула 2005. у чланку „Сетите се Сребренице – тј. 'Па шта ако смо глобализовали Ал-каиду!'“:

„Балкан је представљао ону рану, кључну тачку коју су Иран и Осамa Бин Ладен истражили као шорористички коридор према Западу. Ми смо им је исшоручили. Зашто?“^{“111}

Џонатан Рупер:

„Они који без предубеђења буду ипрегледали госшуйне иодашке о Сребреници неизосшавно ће закључиши да се званична верзија онога шшо се десило врло шешко уклаи са расшоложивим чињеницама. С груђе сшране, има мношшво јасних ипоказашеља да су Алија Изешбеговић, САД, Велика Бришанија и груђе силе следили комилексне иолишичке сшрашеђеје, и да је Сребреница одиграла кључну улогу у њиховом развоју.“^{“112}

Дакле, мада горе наведени закључци нису истоветни, нити полазе са истих становишта, сви имају једну важну заједничку црту: сви нам говоре да је у Сребреници најочигледније страдала истина, и да постоји организована кампања да се она и даље држи скривеном. Шта год били прави циљеви пропагатора „званичне верзије“ они нас не обавезују – осим у једном: да разведемо маглу лажи ради нашег сопственог мира и оријентисаности у садашњем времену, као и ономе које нам предстоји. А сада знамо да у томе нисмо сами.

Фебруар 2006. год.

Београд

¹ „Pedsjedništvo i ratna komanda su žrtvovali Srebrenicu“, Intervju sa Ibranom Mustafićem, *Slobodna Bosna*, Sarajevo, 14. juli 1996. (постављено у целости на <http://www.srebrenica-report.com/sacrificed.htm>).

² Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“, у склопу ширег Извештаја: Findings of the Srebrenica Research Group into the allegations of events and the background leading up to them, in *Srebrenica, Bosnia & Herzegovina, in 1995*. (Налази Сребреничке истраживачке групе у вези наводних догађаја и догађаја који су им претходили, у Сребреници, Босни и Херцеговини, шокот 1995), 11. јули 2005. <http://www.srebrenica-report.com/politics.htm>

³ Stella Jatrass, „Srebrenica – Code Word to Silence Critics of US Policy in the Balkans“, 31. 7. 2000. <http://www.antivar.com/orig/jatras3.html>.

⁴ Tara McCormack, „How did Srebrenica become a morality tale?“ 3. 8. 2005. *Spiked-online*, <http://www.spiked-online.com/Printable/0000000CACD7.htm>

⁵ Ghali Hassan, „Remembering Srebrenica, Thinking of Fallujah“, 27. 7. 2005. *Global Research*, <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=viewArticle&code=20050727&articleId=740>

⁶ S/1995/4444, 30 may 1995, SECRETARY-GENERAL PURSUANT TO SECURITY COUNCIL RESOLUTIONS 982 (1995) AND 987 (1995), p 11 (<http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N95/160/38/PDF/N9516038.pdf?OpenElement>).

⁷ *Washington Times*, November 1, 1995, (цитирано у Stella Jatrass, „Srebrenica – Code Word to Silence Critics of US Policy in the Balkans“).

⁸ *Nederlands Instituut voor Oorlogsdokumentatie*, „Srebrenica, a „Safe Area“ („Сребреница, 'безбедна зона'“), 2. април 2002. (<http://www.srebrenica.nl/en/>).

⁹ Christopher James, „Genocide or Propaganda?“, *Morning Star*, (U.K.), 11.7.2005. (постављено и на <http://listserv.buffalo.edu/cgi-bin/wa?A2=ind0507&L=twatch-l&D=I&O=D&F=P&P=28197>).

¹⁰ John Pomfret, „Weapons, Cash and Chaos Lend Clout to Srebrenica's Tough Guy“, („Оружје, новац и хаос дају додатну тежину сребреничком лошем момку“), *Washington Post*, February 16, 1994.

¹¹ Jonathan Rooper, „The Numbers Game“, *Сребреничка Истраживачка група*, <http://www.srebrenica-report.com/numbers.htm>

¹² *Nederlands Instituut voor Oorlogsdokumentatie*, „Srebrenica, a „Safe Area“.

¹³ „Muslim soldiers failed to defend town from Serbs“, Michael Evans, *The Times*, 14, July 1995, (цитирано у <http://www.srebrenica-report.com/numbers.htm>).

¹⁴ Tim Ripley, *Jane's Defence*, цитирано у „Conclusions of Srebrenica Research Group“ („Закључци Сребреничке истраживачке групе), <http://www.srebrenica-report.com/conclusions.htm>

¹⁵ Carlos Martins Branco, „Was Srebrenica a Hoax?“

Eye-Witness Account of a Former United Nations Military Observer in Bosnia“ („Да ли је Сребреница превара? Лично сведочанство једног војног посматрача УН у Босни“), постављено, између осталог, на <http://globalresearch.ca/articles/BRA403A.html>

¹⁶ „Pedsjedništvo i ratna komanda su žrtvovali Srebrenicu“, *Slobodna Bosna*, Sarajevo.

¹⁷ „The Fall of Srebrenica“ [A/54/549], *Report of the Secretary-General pursuant to General Assembly resolution 53/35*, November 15, 1999, par. 115 („Пад Сребренице“, Извештај Генералног секретара УН), постављено и на <http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N99/348/76/IMG/N9934876.pdf?OpenElement>.

¹⁸ Nakija Meholic, Predsjednik SDP Srebrenica: „5000 Muslimanskih glava za vojnu intervenciju“, *Dani*, Sarajevo, 22. juni 1998. (постављено и на <http://www.bhdani.com/arhiva/78/tekst278.htm>).

¹⁹ Ибид.

²⁰ Bernard Kouchner, *Les Guerriers de la Paix*, Paris: Grasset, 2004. pp. 372-4 (цитат

преузет из чланка „Srebrenica and the Politics of War Crimes“, by George Bogdanich, *Defense & Foreign Affairs Special Analysis*, Volume XXIII, No. 62, July 17, 2005, постављено и на <http://www.srebrenica-report.com/defense.htm>).

²¹ „Predsjedništvo i ratna komanda su žrtvovali Srebrenicu“.

²² Jonathan Rooper, „The Numbers Game“.

²³ Diana Johnstone, *Fool's Crusade: Yugoslavia NATO and Western Delusions*, Pluto: 2002. London, цитирано у Christopher James, „Genocide or Propaganda?“, *Morning Star*.

²⁴ *Het Parool*, 27. јули 1995. сведочење капетана Схутена (Schouten), цитирано у тексту, René Grémaux, Abe de Vries, „Deconstruatie van een trauma“ („Деконструкција једне трауме“), *De Groene Amsterdammer*, Amsterdam, 13. март 1996.

²⁵ Rooper, „The Numbers Game“.

²⁶ Tim Butcher, „Serb Atrocities In Srebrenica Are Unproved“ („Српски злочини у Сребреници нису доказани“), *Daily Telegraph*, July 24, 1995, цитирано у Rooper, „The Numbers Game“.

²⁷ Paul Quinn-Judge, „Reports of atrocities unconfirmed so far; US aerial surveillance reveals little“, *Boston Globe*, July 27, 1995, цитирано у Rooper, „The Numbers Game“.

²⁸ Rooper, „The Numbers Game“.

²⁹ Цитирано у George Bogdanich, „Srebrenica and the Politics of War Crimes“, *Defense & Foreign Affairs Special Analysis*, June 17, 2005.

³⁰ Dr Dick Schoonoord, цитирано у Rooper, „The Numbers Game“.

³¹ Tara McCormack, „How did Srebrenica become a morality tale?“

³² „Predsjedništvo i ratna komanda su žrtvovali Srebrenicu“, *Slobodna Bosna*.

³³ „Former Yugoslavia: Srebrenica: help for families still awaiting news“, International Committee of the Red Cross, September 13, 1995, цитирано у Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“, јули, 2005.

³⁴ *The Times of London*, August 2, 1995, цитирано у George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“, једним од класичних текстова о сребреничком миту (постављено, између осталог, на <http://www.ocf.berkeley.edu/~bip/docs/kosovo-polje/srebrenica-hoax.html>).

³⁵ Chris Hedges, „Conflict in the Balkans: In Bosnia; Muslim Refugees Slip Across Serb Lines“, *New York Times*, July 18, 1995, р. 7, такође цитирано у George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“.

³⁶ „Predsjedništvo i ratna komanda su žrtvovali Srebrenicu“, *Slobodna Bosna*.

³⁷ Carlos Martins Branco, „Was Srebrenica a Hoax? Eye-Witness Account of a Former United Nations Military Observer in Bosnia“.

³⁸ Rooper, „The Numbers Game“.

³⁹ Ибид.

⁴⁰ Ибид.

⁴¹ Ибид.

⁴² Ибид. Рупер цитира [Patricia M. Wald, *The Georgetown Journal of Legal Ethics* Spring 2003, SECTION: Vol. 16, No. 3; Pg. 445; ISSN: 10415548, HEADLINE: *General Radislav Krstic: A war crimes case study*]

⁴³ Yossef Bodansky, цитиран у „Srebrenica Controversy Becomes Increasingly Politicized and Ethnically Divisive, Increasing Pressure on Peacekeepers“, *International Strategic Studies Association*, September 19, 2003, (<http://128.121.186.47/ISSA/reports/Balkan/Sep1903.htm>).

⁴⁴ Phillip Corwin, „Foreword“, (Увод у Извештај Сребреничке групе), <http://www.srebrenica-report.com/foreword.htm>.

⁴⁵ Ибид.

⁴⁶ Rooper, „The Numbers Game“.

- ⁴⁷ Ибид. Цитиран је David Foley, Spokesman and Senior Advisor for Public Policy.
- ⁴⁸ Ибид.
- ⁴⁹ George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“.
- ⁵⁰ „Conclusions of Srebrenica Research Group“ („Закључци Сребреничке истраживачке групе“), <http://www.srebrenica-report.com/conclusions.htm>.
- ⁵¹ Philip Hammond, „The UK Press on Srebrenica“. Сребреничка истраживачка група. Цитиран је John Sweeney, *The Guardian Manchester*, August 20, 1995, <http://www.srebrenica-report.com/UK-press.htm>.
- ⁵² Barbara Crosette, „U.S. Seeks to Prove Mass Killings.“ („САД покушавају да докажу масовна убиства“), August 11, 1995, *The New York Times*, такође цитирано у George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“.
- ⁵³ Dobbs, Michael, „War Crimes Prosecutor Says U.S. Information Insufficient,“ („Тужилац за ратне злочине каже да су информације добијене од САД недовољне“), *Washington Post*, Nov 7, 1995, такође цитирано у George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“.
- ⁵⁴ *LM Magazine*, March, 1996, цитирано у Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁵⁵ Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁵⁶ George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“.
- ⁵⁷ Ибид. Цитиран је Zumach, Andreas; UN-Tribunal kritisiert französische „Totalblockade“: Paris verbietet Zeugenvernehmung Janviers und anderer französischer Offiziere in Den Haag; *Tageszeitung* (Berlin).
- ⁵⁸ Ибид. Цитат из: god/cha, UN-Tribunal will Massengräber in Bosnien öffnen lassen; Goldstone: Exhumierung notwendig zur Beweissicherung, *Agence France Presse (Deutschland - AFD)* 19.01.1996 – 17:54.
- ⁵⁹ Ибид.
- ⁶⁰ Linda Ryan, „Missing Evidence“, *Nova*, Frankfurt o/m, цитирано у Stella Jatras, „Srebrenica – Code Word to Silence Critics of US Policy in the Balkans“.
- ⁶¹ Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁶² Ибид.
- ⁶³ Ибид.
- ⁶⁴ René Grémaux, Abe de Vries, „Deconstrucie van een trauma“, *De Groene Amsterdammer*, Amsterdam, 13. mart 1996. Оригинал постављен на <http://www.groene.nl/1996/11/rg-sreb.html>, engleski prevod sa komentarima на <http://emperors-clothes.com/articles/jared/falsey.htm>.
- ⁶⁵ Ибид.
- ⁶⁶ Ибид.
- ⁶⁷ Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁶⁸ Ибид.
- ⁶⁹ Ибид.
- ⁷⁰ Ибид.
- ⁷¹ Ибид.
- ⁷² Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.
- ⁷³ Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁷⁴ Phillip Corwin, „Foreword“.
- ⁷⁵ Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁷⁶ Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“. Цитиран је *Statement by ICMP Chief of Staff Concerning Persons Reported Missing from Srebrenica in July 1995*.
- ⁷⁷ Rooper, „The Numbers Game“.
- ⁷⁸ Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.

- ⁷⁹ Carlos Martins Branco. „Was Srebrenica a Hoax?“
- ⁸⁰ Tara McCormack, „How did Srebrenica become a morality tale?“
- ⁸¹ Ибид.
- ⁸² Michael Mandel, „The ICTY Calls it 'Genocide'“, Сребреничка истраживачка група, <http://www.srebrenica-report.com/icty.htm>.
- ⁸³ Ибид.
- ⁸⁴ Ибид.
- ⁸⁵ Ибид.
- ⁸⁶ Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.
- ⁸⁷ Ибид.
- ⁸⁸ Michael Mandel, „The ICTY Calls it 'Genocide'“.
- ⁸⁹ Tara McCormack, „How did Srebrenica become a morality tale?“
- ⁹⁰ Ибид.
- ⁹¹ Ибид.
- ⁹² Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.
- ⁹³ Michael Mandel, „The ICTY Calls it 'Genocide'“.
- ⁹⁴ Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.
- ⁹⁵ *International Strategic Studies Association*: „Srebrenica Controversy Becomes Increasingly Politicized and Ethnically Divisive, Increasing Pressure on Peacekeepers,“ („Контроверза око Сребренице постаје све више исполитизована, проузрокујући етничке деобе и повећавајући притисак на мировне снаге“), Септембар 20, 2003, <http://www.StrategicStudies.org>.
- ⁹⁶ Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.
- ⁹⁷ *International Strategic Studies Association*: „Srebrenica Controversy Becomes Increasingly Politicized and Ethnically Divisive“.
- ⁹⁸ „Dokaz da je takozvani video o Srebreničkim streljanjima laž; Први део: Шта ћу да докажем и како ћу то да докажем“, Dzared Izrael (Jared Israel), у преводу Петра Макаре, 25. јуни, 2005. године, *Emperor's Clothes* vebsajt, <http://emperors-clothes.com/s-c/s-sreb1.htm>.
- ⁹⁹ Ибид.
- ¹⁰⁰ Ибид.
- ¹⁰¹ Ибид.
- ¹⁰² Ибид.
- ¹⁰³ Ибид.
- ¹⁰⁴ Ибид.
- ¹⁰⁵ George Pumphrey, „Srebrenica: 3 Years Later, And Still Searching“.
- ¹⁰⁶ Jared Israel у „Evidence that the Supposed Srebrenica Execution Video is a Lie; Part 2 – The Srebrenica 'Execution' Video: Mission Impossible“ („Доказ да је такозвани видео о Сребреничким стрељањима лаж, Други део – Видео сребреничке 'егзекуције': немогућа мисија“), <http://www.tenc.net/sreb/location.htm>.
- ¹⁰⁷ Edward S. Herman, „The Politics of the Srebrenica Massacre“.
- ¹⁰⁸ „Conclusions of Srebrenica Research Group“.
- ¹⁰⁹ Phillip Corwin, „Foreword,“
- ¹¹⁰ Jatras, „Srebrenica – Code Word to Silence Critics of US Policy in the Balkans“.
- ¹¹¹ Julia Gorin, „Remember Srebrenica – a.k.a. 'So what if we globalized al Qaeda!'“, *Jewish World Review*, <http://www.jewishworldreview.com/julia/gorin.php3>.
- ¹¹² Rooper, „The Numbers Game“.

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Александар Павић рођен је 11.11.1961. године у Београду. Основну и средњу школу завршио је у Чикагу, а дипломирао Политичке науке на Универзитету Калифорније у Берклију 1985. године, после чега је радио за приватне компаније у областима политичког консалтинга и екологије. Вратио се у Београд 1990.

Обишао Сребреницу непосредно после јулских догађаја 1995. заједно са принцезом Линдом Карађорђевић и 2 члана британског парламента, чији је извештај о арапском графиту и постерима муцахедина у тамошњој памији сузбијен, а они лично уђуткани.

Од августа 1996. до краја јуна 1997. био је Главни политички саветник Председника Републике Српске.

Стални је сарадник водећег америчког конзервативног Интернет сајта, *WorldNetDaily*, као и сајта за међународну стратешку анализу, *G2 Intelligence Bulletin*.

Објављиван је у *Књижевним новинама*, *Илустрованој Полицици*, и на Интернет сајтовима *Нова српска политичка мисао* и *Serbianna*.

Превео са енглеског „Случај против Дарвина“, америчког писца Џејмса Перлофа 2004. године.

Бави се политичким и привредним саветовањем, превођењем, и борбеним мачевањем.

Ожењен је и живи у Београду.

САДРЖАЈ

УВОД.....	5
НЕШТО О ИЗВОРИМА.....	10
ОПШТИ ПОГЛЕДИ НА СРЕБРЕНИЧКА ЗБИВАЊА.....	12
О САМОЈ ПРИРОДИ ТЗВ. ЗАШТИЋЕНИХ ЗОНА УН.....	16
УЛАЗАК У СРЕБРЕНИЦУ – НЕЛОГИЧНОСТИ СА ВОЈНОГ СТАНОВИШТА.....	20
ПРВА СВЕДОЧАНСТВА О ТОМЕ ШТА СЕ ДЕСИЛО.....	26
ТРАГОМ ПРАВЕ СУДБИНЕ „НЕСТАЛИХ“ ИЗ СРЕБРЕНИЦЕ.....	32
ИГРЕ СА БРОЈЕВИМА ЖРТАВА.....	37
„САТЕЛИТСКИ СНИМЦИ“.....	42
О „СВЕДОЦИМА“.....	48
ФОРЕНЗИЧКИ НЕДОСТАЦИ.....	55
ШУПЉИНЕ ХАШКОГ ТРИБУНАЛА – ИЗМИШЉАЊЕ НОВИХ ДЕФИНИЦИЈА „ГЕНОЦИДА“, ИТД.....	62
НЕШТО О НАВОДНОМ „ПРИЗНАЊУ“ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ О СРЕБРЕНИЧКИМ ДОГАЂАЊИМА.....	71
„ШКОРПИОНИ“.....	74
КРАТАК РЕЗИМЕ.....	80
НЕКА ЗАКЉУЧЦИ ГОВОРЕ.....	86
БЕЛЕШКА О АУТОРУ.....	94

00

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

355 .426(497 . 6)„1992/1995“

341 . 322 . 5(497 .6)„1995“

ПАВИЋ, Александар

Забрањена истина о Сребреници : приручник
заснован искључиво на страним изворима /
Александар Павић. -2. изд. - Чачак : Легенда, 2007
(Ужице : Графо-пласт). - 95 стр. ; ауторова слика ;
21 цм. - (Библиотека Специјална издања /
[Легенда, Чачак] ; књ. бр. 29)

Тираж 1. 000. - Белешка о аутору: стр 94.
- Напомене и библиографске референце :
стр . 90-93.

ISBN 86-7784-074-5

а) Грађански рат - Босна и Херцеговина -
1992-1995

б) Ратни злочини - Сребреница - 1995

COBISS. SR.- ID 134671628

Амерички професор универзитета:

Сребреница је највећи тријумф
пропаганде у балканским ратовима...

Високи званичник УН:

Права цифра је око 700...

анадски професор међународног права:

Једино за шта постоје докази је да се
никакав геноцид није десио...

Босанско-муслимански званичник:

ласти у Сарајеву се плаше преживелих
из Сребренице...

Алија Изетбеговић на самрти:

Није било никаквих логора смрти...

Шта тврде извештаји Лондон Тајмса,

Њујорк Тајмса, Би-Би-Си-ја, УН,
Међународног Црвеног крста и Западне
анализе које НИСТЕ прочитали?

Да је "званична верзија" сребреничких
догађаја - НЕИСТИНА!

ОВА БИТКА ЗА ИСТИНУ ТЕК ПОЧИЊЕ...

Легенда кд

Ломина 4

32000 Чачак

Тел. 032 348 648, 348 797

e-mail: legenda@eunet.yu

www.legenda.co.yu

ISBN 86-7784-074-5

917886771840747

